

# Výnosovost lesního majetku

*Jiří Matějček*

*Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem*

Konference SVOL „Hospodaření na lesním majetku obce“,  
Kostelec n. Č. lesy 5. února 2015 a Křtiny 10. února 2015

# Obsah

- 1. Specifika lesního hospodářství**
- 2. Les jako multifunkční aktivum**
- 3. Výnosovost lesního majetku**
  - vlivy působící na výnosovost lesního majetku
  - objem výroby, náklady a výnosy lesnického hospodaření
  - způsoby výpočtu ročního čistého výnosu z lesa
  - předpoklady trvalého výnosu z lesa
  - měření výnosovosti lesního kapitálu
- 4. Ekonomická data a porovnatelnost hospodaření**
- 5. Pronájem (pacht) lesa**
- 6. Kontrola hospodaření na lesním majetku**
- 7. Závěr**

# **1. SPECIFIKA LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ**

Za **specifika lesní výroby** lze považovat zejména:

1. **Mimořádně dlouhou výrobní (produkční) dobu**

# Extrémně dlouhá produkční doba způsobuje:

- velmi vysokou potřebu kapitálu
- extrémně dlouhý obrat kapitálu
- ztížení řízení a kontroly
- oceňovací problém (ztížení jistoty zjištěných informací a investičních výpočtů aj.)
- nemožnost krátkodobé korekce přijatých rozhodnutí (např. dřevinná skladba)
- kvůli obtížím krátkodobého přizpůsobení zvýšené produkční a odbytové riziko
- srovnatelně vysokou nejistotu očekávání v budoucnosti
- k tomu přizpůsobené informační systémy

2. **Relativně krátkou pracovní dobu** ve vztahu k mimořádně dlouhé výrobní době
3. Jednotlivé lesní dřeviny mají specifické nároky na vlastnosti stanoviště, mají tedy **vazbu na geografické prostředí**  
Omezené produkční alternativy z důvodu stanovištních faktorů
4. **Časovou rozdílnost v dokončování výroby** - v průběhu doby obmýtní lze průběžně získávat výrobky (vánoční stromky z prořezávek, tyče z probírek atd.)

5. **Rozdílnou účast lesa ve výrobním procesu.** V pěstební činnosti, jejímž výrobkem je dřevo na pni, je les dlouhodobě rozpracovaným výrobkem. V době vynakládání lidské práce je les pracovním předmětem  
Dalekosáhlá identita výrobku (sortiment dřeva) a výrobního prostředku (stromu) způsobuje obtíže spojené s určováním **výnosu**.
6. **Velkou prostorovou rozptýlenost**, která s sebou nese organizační, komunikační či dopravní problémy (LH je typická plošná výroba)
7. **Sezónnost**, která je výrazná zejména v pěstební činnosti, a je způsobena biologickým charakterem této činnosti a její závislostí na přírodních podmínkách (půda, terén, klima apod.)

8. **Polyfunkčnost lesní výroby.** Les poskytuje nejen dřevo, lesní plodiny, léčivé rostliny, zvěřinu, ale je nositelem řady mimoprodukčních, veřejně prospěšných funkcí: vodohospodářské, půdoochranné, stabilizační, rekreační, hygienické, estetické apod.
- Polyfunkčnost je často spojena s vícenáklady a/nebo se **ztrátami na výnosu**. Les můžeme označit jako multifunkční aktivum.
9. **Přeměna vloženého kapitálu ve zboží** (vysoká identita vloženého kapitálu a zboží)
10. **Vynaložené náklady přímo nesouvisí s **výnosy****



- 11. Zúročení vloženého kapitálu** (vliv na všechna investiční rozhodnutí lesního podniku)  
zpravidla nízké přírůstové procento a z toho plynoucí i **nízký hodnotový přírůst a zúročovací procento**
- 12. Závislost výnosu na věkové struktuře lesního majetku**
- 13. Působení státu na vlastníky lesa** (neustálé snižování krajských dotací, stát se ale nemůže distancovat od úrovně hospodaření v lesích - státní dohled, různá role státu)

- 14. Nízká produktivita na plošnou jednotku**
- 15. Sdružená produkce sortimentů dřeva** (předmýtní a mýtní těžby, druhování)
- 16. Sdružená produkce dřeva a jiných produktů** (nedřevních užitků a lesnických služeb)  
*Kalkulace vlastních nákladů je téměř nemožná (sdružená výroba)*
- 17. Vysoká míra vlastního kapitálu**  
Skoro výlučně vlastní kapitál (90-100 %)  
Cizí financování kvůli nízké rentabilitě (0 - 3 %) je ztěžší možné (úroky!!!)

Další lesnická specifika:

1. **Lesní porosty nebyly do roku 2009 zahrnuty do účetnictví** jako součást základního jmění lesních podniků
2. **Inventarizace stavu lesního majetku** se provádí obvykle jednou za 10 let, což pro **sledování vývoje hodnoty** lesního majetku není zcela vyhovující

**Za současné užitky (výnosy) z lesa děkujeme  
předchozím generacím.**

Vlastník lesa pracuje a investuje ve prospěch budoucích generací.

**V tom se významně odlišuje obhospodařování lesa od jiných druhů užití půdy a ještě více od živnostenského či jiného podnikatelského hospodaření.....**lesní podnik nelze zrušit****

Tato skutečnost zakládá zvláštní povinnosti vlastníka lesa (LesZ) a společnosti.

Les jako přírodní zdroj má charakter veřejného statku a u lesa existuje silná „sociální vazba vlastnictví“.

## **2. LES JAKO MULTIFUNKČNÍ AKTIVUM**

**LES**

(lesní pozemek + lesní porost)

=

**OBNOVITELNÝ PŘÍRODNÍ ZDROJ**

=

**MULTIFUNKČNÍ AKTIVUM**

# Systemizace funkcí

| Produkční     | Ekologická              |                            |                    |                        | Sociální                 |                      |                 |         | Základní funkce |
|---------------|-------------------------|----------------------------|--------------------|------------------------|--------------------------|----------------------|-----------------|---------|-----------------|
| BP            | ES                      | HV                         | EP                 |                        | SR                       | ZH                   |                 |         | Hlavní funkce   |
| Bio-produkční | Ekologicko-stabilizační | Hydricko-vodohosp.         | Edaficko-půdoochr. | Klimaticko-vzduchochr. | Sociálně-rekreační       | Zdravotně-hygienická | Kulturně-naučná | Ostatní |                 |
| Dřevní        | reprodukční(?)          | Retenční                   | Protierozní        | Filtrační              | Rekreační                | Léčebná              | Krajinotvor.    | Obranná | Dílčí funkce    |
| Nedřevní      |                         | Retardační                 | Protideflační      | Antiradiační           | (myslivecká, turistická) |                      | Estetická       |         |                 |
|               |                         | Akumulační                 | Protisesuvná       | Izolační               |                          |                      | Meditační       |         |                 |
|               |                         | Kondenzační<br>Infiltrační | Protilavin.        |                        |                          |                      | Spirituální     |         |                 |
|               |                         | Detenční                   | Břehoochr.         |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               |                         | Desukční                   |                    |                        |                          |                      | Přírodoochr.    |         |                 |
|               |                         | Vodoochranná               |                    |                        |                          |                      | Vědecká         |         |                 |
|               |                         |                            |                    |                        |                          |                      | Výchovná        |         |                 |
| Trh           | Neprochází trhem        |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
| ENERGIE       |                         |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         | 16              |
|               | BIODIVERZITA            |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               | PITNÁ VODA              |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               | OCHRANA PŮDY            |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               | POUTÁNÍ UHLÍKU          |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               | REKREACE                |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               | KRAJINA + VENKOV        |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |
|               |                         |                            |                    |                        |                          |                      |                 |         |                 |

# Systemizace funkcí

(užitky z lesa, soukromé a veřejné statky)

| Produkční     | Ekologická              |                    |                    |                         | Sociální                 |                      |                 |         | Základní funkce |
|---------------|-------------------------|--------------------|--------------------|-------------------------|--------------------------|----------------------|-----------------|---------|-----------------|
| BP            | ES                      | HV                 | EP                 |                         | SR                       | ZH                   |                 |         | Hlavní funkce   |
| Bio-produkční | Ekologicko-stabilizační | Hydricko-vodohosp. | Edaficko-půdoochr. | Klimaticko-vzduchoochr. | Sociálně-rekreační       | Zdravotně-hygienická | Kulturně-naučná | Ostatní |                 |
| Dřevní        | reprodukční(?)          | Retenční           | Protierozní        | Filtrační               | Rekreační                | Léčebná              | Krajinotvor.    | Obranná | Dílčí funkce    |
| Nedřevní      |                         | Retardační         | Protideflační      | Antiradiační            | (myslivecká, turistická) |                      | Estetická       |         |                 |
|               |                         | Akumulační         | Protisesuvná       | Izolační                |                          |                      | Meditační       |         |                 |
|               |                         | Kondenzační        | Protilavin.        |                         |                          |                      | Spirituální     |         |                 |
|               |                         | Infiltrační        |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               |                         | Detenční           | Břehoochr.         |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               |                         | Desukční           |                    |                         |                          |                      | Přírodoochr.    |         |                 |
|               |                         | Vodoochranná       |                    |                         |                          |                      | Vědecká         |         |                 |
|               |                         |                    |                    |                         |                          |                      | Výchovná        |         |                 |
| Trh           | Neprochází trhem        |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
| ENERGIE       |                         |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               | BIODIVERZITA            |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               | PITNÁ VODA              |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               | OCHRANA PŮDY            |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               | POUTÁNÍ UHLÍKU          |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               | REKREACE                |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |
|               | KRAJINA + VENKOV        |                    |                    |                         |                          |                      |                 |         |                 |



# OCEŇOVÁNÍ LESA

## Oceňování produkční funkce lesa

- základem ocenění lesa je rentní přístup
- 

## Oceňování mimoprodukčních funkcí lesa

- základnou ocenění je několik platformem, různých podle funkcí
- komerčně nejlépe uchopitelná je rekreační funkce – vývoj směrem k PES
- (akademické) oceňování pro účely rozhodování

# **3. VÝNOSOVOST LESNÍHO MAJETKU**

*“Výnosnost určovaná povětšinou z pouhé  
diference příjmů a vydání v jistém období  
lesního hospodářství již nemůže uspokojit, ale  
je nutno rozlišovat pravé náklady a skutečné  
výnosy, aby se vystihla **opravdová výkonnost  
či výnosnost hospodářského podniku**”.*

WEINGARTL (1932)

(bilanční metoda)

Je to úkol pro **lesnickou ekonomiku**:

- posouzení hospodářské výkonnosti,
- porovnání stejného majetku v různých obdobích,
- porovnání různých majetků ve stejné době,
- zjištění skutečné základy a hospodářského kapitálu pro spravedlivé zdanění,
- podpora kontroly trvalé udržitelnosti hospodaření (viz požadavek lesnické politiky)

ALE....

# **Faktory ovlivňující čisté výnosy z lesa**

**Vlivy působící na výnosovost lesního  
majetku**

# Rozdílnost přírodních a výrobních podmínek

- **vymezení růstových podmínek lesů** = **typologická klasifikace** („Přehled lesních typů a souborů lesních typů v ČR“)
- člení pestrou mozaiku přírodních podmínek do hospodářsky uchopitelných celků – hospodářských souborů.
- v **LHP** jsou vypracovány rámcové směrnice hospodaření pro hospodářské soubory, které slouží pro diferenciaci způsobů hospodaření na jednotlivých lesních majetcích.



- výsledky typologie lesů  $\Rightarrow$  vymezení **přírodních lesních oblastí** s příbuznými přírodními podmínkami.
- Vymezení přírodních lesních oblastí jako územních celků a jejich charakteristika se opírají zejména o podstatnější rozdíly v půdotvorných matečných horninách, rozdíly v konfiguraci terénu i rozdíly v makroklimatu (předpoklady pro hospodářské dřeviny)



# MAPA LESNÍCH OBLASTÍ ČSR

ORGANISACE STÁTNÍCH LESŮ ČSR

Stav k 1.1.1982



1:2 000 000

1. Krušné hory
- 2a. Chebská a Sokolovská pánev
- 2b. Mostecká a Žatecká pánev
3. Karlovarská vrchovina
4. Doupovské hory /okraje oblastí/
5. České středohoří
6. Západočeská pahorkatina
7. Brdská vrchovina
- 8a. Křivoklátsko
- 8b. Český Kras
9. Rakovnicko - Kladenská pahorkatina
10. Středočeská pahorkatina
11. Český les
12. Předhoří Šumavy a Novohradských hor
13. Šumava a Novohradské hory /14/
15. Jihočeské pánev
16. Českomoravská vrchovina
17. Polabí
- 18a. Severočeská pískovcová plošina
- 18b. Český ráj

19. Lužická pískovcová vrchovina
20. Lužická pahorkatina
- 21a. Jizerské hory
- 21b. Ještěd
22. Krkonoše
23. Podkrkonoší
24. Sudetské mezíhoří

25. Orlické hory
26. Předhoří Orlických hor
27. Hrubý Jeseník
28. Předhoří Hrubého Jeseníku
29. Nízký Jeseník
30. Dražanská vrchovina
31. Českomoravské mezíhoří

32. Slezská nížina
33. Předhoří Českomoravské vrchoviny
34. Hornomoravský úval
35. Jihomoravské úvaly
36. Středomoravské Karpaty
37. Kelečská pahorkatina
38. Bílé Karpaty a Vizovické vrchy
39. Podbeskydská pahorkatina
40. Moravskoslezské Beskydy
41. Hostýnsko - Vsetínská vrchovina a Javorníky

# Přírodní faktory ovlivňující výnosovost

- růstové podmínky a **objem produkce** (současné i budoucí produkce v závislosti na změnách cílové dřevinné skladby)
- **výše těžeb a jejich struktura** (maximální výše těžeb je uvedena v LHP, výše těžeb v m<sup>3</sup>/ha má přímý vliv na čistý výnos v Kč/ha v závislosti na
  - **dřevině** (smrk vs buk)
  - **věku**
  - **bonitě**
  - **zakmenění**
  - **obmýetí**





Růstové a taxační tabulky hlavních dřevin  
České republiky  
(smrk, borovice, buk, dub)

Martin Cerný  
Jan Pářez  
Zbyšek Malík

1996



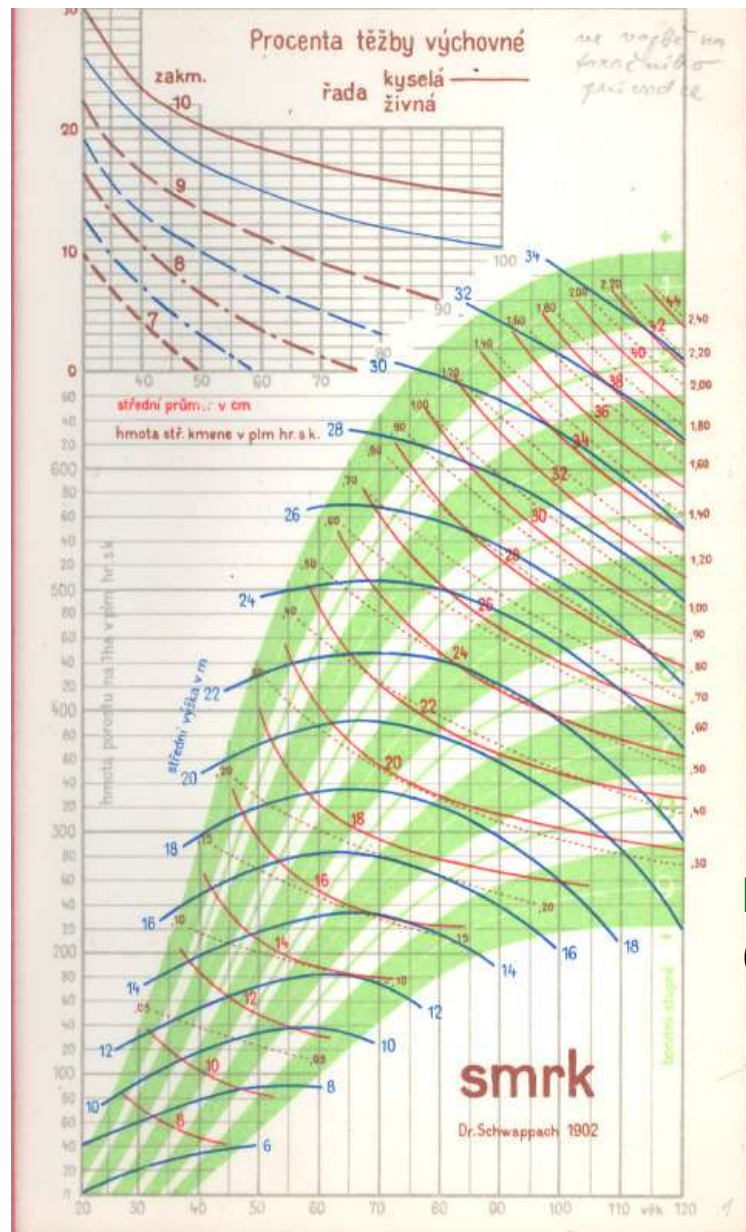
# Růstové tabulky hlavních dřevin České republiky

| věk | horní<br>výška<br>m | hlavní porost         |                           |                         |                              |                 |                  |                   | podružný porost         |                           |                 |                |                 |                       | sdružený porost           |                         |                           |                     |                    |                     | běžný přírůst   |                |                 | celk. produkce  |       |       |
|-----|---------------------|-----------------------|---------------------------|-------------------------|------------------------------|-----------------|------------------|-------------------|-------------------------|---------------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------------------|---------------------------|-------------------------|---------------------------|---------------------|--------------------|---------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------------|-------|-------|
|     |                     | střední<br>výška<br>m | střední<br>tloušťka<br>cm | počet<br>stromů<br>t/ha | výčetní<br>základna<br>m²/ha | zásoba s kůrou  |                  |                   | počet<br>stromů<br>t/ha | výčetní<br>zákl.<br>m²/ha | zásoba s kůrou  |                |                 | střední<br>výška<br>m | střední<br>tloušťka<br>cm | počet<br>stromů<br>t/ha | výčetní<br>zákl.<br>m²/ha | zásoba s kůrou      |                    |                     | (objem s kůrou) |                |                 | (objem s kůrou) |       |       |
|     |                     |                       |                           |                         |                              | hroubí<br>m³/ha | kmenová<br>m³/ha | stromová<br>m³/ha |                         |                           | hroubí<br>m³/ha | kmen.<br>m³/ha | strom.<br>m³/ha |                       |                           |                         |                           | hroubí<br>m³/ha/rok | kmen.<br>m³/ha/rok | strom.<br>m³/ha/rok | hroubí<br>m³/ha | kmen.<br>m³/ha | strom.<br>m³/ha |                 |       |       |
| 115 | 38.0                | 35.4                  | 40.0                      | 447                     | 56.2                         | 877             | 879              | 920               | 22                      | 1.4                       | 20              | 20             | 21              | 35.2                  | 39.5                      | 469                     | 57.6                      | 897                 | 899                | 941                 | 8               | 8              | 9               | 1257            | 1280  | 1345  |
| 120 | 38.5                | 35.9                  | 41.2                      | 427                     | 56.8                         | 897             | 899              | 941               | 20                      | 1.3                       | 20              | 20             | 21              | 35.7                  | 40.7                      | 447                     | 58.2                      | 916                 | 919                | 961                 | 8               | 8              | 8               | 1296            | 1319  | 1385  |
| 125 | 38.9                | 36.3                  | 42.3                      | 409                     | 57.4                         | 911             | 914              | 956               | 18                      | 1.3                       | 19              | 19             | 20              | 36.2                  | 41.8                      | 427                     | 58.7                      | 931                 | 933                | 976                 | 7               | 7              | 7               | 1330            | 1353  | 1427  |
| 130 | 39.3                | 36.7                  | 43.3                      | 393                     | 58.0                         | 927             | 929              | 972               | 16                      | 1.2                       | 19              | 19             | 20              | 36.6                  | 42.9                      | 409                     | 59.2                      | 946                 | 948                | 991                 | 7               | 7              | 7               | 1364            | 1387  | 1456  |
| 70  | 28.9                | 25.8                  | 26.9                      | 808                     | 46.0                         | 549             | 554              | 583               |                         |                           |                 |                |                 |                       |                           |                         |                           |                     |                    |                     |                 |                |                 | (718)           | (741) | (783) |
| 75  | 30.3                | 27.4                  | 28.5                      | 744                     | 47.5                         | 599             | 604              | 635               | 64                      | 1.9                       | 22              | 22             | 23              | 27.2                  | 27.9                      | 808                     | 49.4                      | 621                 | 626                | 658                 | 14              | 14             | 15              | 790             | 813   | 858   |
| 80  | 31.6                | 28.7                  | 30.1                      | 688                     | 48.8                         | 642             | 646              | 678               | 56                      | 1.9                       | 22              | 23             | 24              | 28.5                  | 29.5                      | 744                     | 50.7                      | 664                 | 668                | 702                 | 13              | 13             | 13              | 854             | 877   | 925   |
| 85  | 32.7                | 29.9                  | 31.6                      | 639                     | 50.1                         | 681             | 685              | 719               | 49                      | 1.8                       | 22              | 23             | 24              | 29.7                  | 31.0                      | 688                     | 51.9                      | 703                 | 707                | 743                 | 12              | 12             | 13              | 916             | 939   | 990   |
| 90  | 33.8                | 31.0                  | 33.0                      | 597                     | 51.2                         | 718             | 721              | 757               | 42                      | 1.7                       | 22              | 22             | 23              | 30.7                  | 32.5                      | 639                     | 53.0                      | 740                 | 743                | 780                 | 12              | 12             | 12              | 975             | 998   | 1051  |
| 95  | 34.7                | 31.9                  | 34.5                      | 560                     | 52.3                         | 751             | 754              | 791               | 37                      | 1.7                       | 22              | 22             | 23              | 31.7                  | 33.9                      | 597                     | 53.9                      | 773                 | 776                | 814                 | 11              | 11             | 11              | 1030            | 1053  | 1108  |
| 100 | 35.5                | 32.8                  | 35.9                      | 527                     | 53.2                         | 782             | 785              | 822               | 33                      | 1.6                       | 21              | 22             | 23              | 32.6                  | 35.3                      | 560                     | 54.9                      | 803                 | 806                | 845                 | 10              | 10             | 11              | 1082            | 1105  | 1162  |
| 105 | 36.2                | 33.5                  | 37.2                      | 497                     | 54.2                         | 808             | 810              | 849               | 30                      | 1.6                       | 21              | 21             | 22              | 33.3                  | 36.7                      | 527                     | 55.7                      | 829                 | 832                | 871                 | 9               | 9              | 10              | 1129            | 1151  | 1211  |
| 110 | 36.9                | 34.2                  | 38.6                      | 470                     | 55.0                         | 833             | 836              | 875               | 27                      | 1.5                       | 20              | 21             | 22              | 34.0                  | 38.0                      | 497                     | 56.5                      | 854                 | 856                | 897                 | 9               | 9              | 10              | 1175            | 1197  | 1259  |
| 115 | 37.5                | 34.8                  | 39.9                      | 447                     | 55.8                         | 856             | 858              | 899               | 23                      | 1.4                       | 20              | 20             | 21              | 34.6                  | 39.4                      | 470                     | 57.2                      | 876                 | 878                | 920                 | 9               | 9              | 9               | 1217            | 1240  | 1303  |
| 120 | 38.0                | 35.3                  | 41.0                      | 427                     | 56.5                         | 877             | 879              | 920               | 20                      | 1.4                       | 20              | 20             | 21              | 35.2                  | 40.6                      | 447                     | 57.8                      | 896                 | 899                | 941                 | 8               | 8              | 8               | 1258            | 1280  | 1345  |
| 125 | 38.4                | 35.8                  | 42.2                      | 409                     | 57.1                         | 893             | 895              | 936               | 18                      | 1.3                       | 19              | 19             | 20              | 35.7                  | 41.7                      | 427                     | 58.4                      | 912                 | 914                | 957                 | 7               | 7              | 7               | 1293            | 1315  | 1382  |
| 130 | 38.8                | 36.2                  | 43.3                      | 392                     | 57.7                         | 910             | 912              | 953               | 17                      | 1.3                       | 19              | 19             | 20              | 36.1                  | 42.8                      | 409                     | 58.9                      | 928                 | 930                | 973                 | 7               | 7              | 7               | 1328            | 1351  | 1419  |
| 80  | 30.6                | 27.5                  | 29.6                      | 697                     | 48.1                         | 605             | 608              | 640               |                         |                           |                 |                |                 |                       |                           |                         |                           |                     |                    |                     |                 |                |                 | (805)           | (828) | (874) |
| 85  | 31.8                | 28.9                  | 31.1                      | 648                     | 49.3                         | 649             | 653              | 686               | 49                      | 1.8                       | 21              | 21             | 23              | 28.7                  | 30.6                      | 697                     | 51.1                      | 671                 | 675                | 709                 | 13              | 13             | 14              | 871             | 894   | 943   |
| 90  | 32.8                | 30.0                  | 32.6                      | 605                     | 50.5                         | 686             | 690              | 724               | 43                      | 1.7                       | 21              | 22             | 23              | 29.8                  | 32.0                      | 648                     | 52.3                      | 708                 | 711                | 747                 | 12              | 12             | 12              | 929             | 952   | 1003  |
| 95  | 33.8                | 31.0                  | 34.1                      | 566                     | 51.6                         | 719             | 722              | 757               | 39                      | 1.7                       | 21              | 22             | 23              | 30.8                  | 33.5                      | 605                     | 53.3                      | 740                 | 743                | 780                 | 11              | 11             | 11              | 983             | 1006  | 1059  |
| 100 | 34.7                | 31.9                  | 35.5                      | 532                     | 52.6                         | 750             | 753              | 790               | 34                      | 1.6                       | 21              | 21             | 22              | 31.7                  | 34.9                      | 566                     | 54.2                      | 771                 | 774                | 812                 | 11              | 11             | 11              | 1036            | 1058  | 1114  |
| 105 | 35.4                | 32.7                  | 36.9                      | 501                     | 53.5                         | 779             | 782              | 820               | 31                      | 1.6                       | 21              | 21             | 22              | 32.5                  | 36.3                      | 532                     | 55.1                      | 800                 | 803                | 842                 | 10              | 10             | 10              | 1085            | 1108  | 1166  |
| 110 | 36.1                | 33.4                  | 38.2                      | 474                     | 54.4                         | 806             | 808              | 846               | 27                      | 1.5                       | 20              | 20             | 21              | 33.2                  | 37.7                      | 501                     | 55.9                      | 826                 | 828                | 868                 | 9               | 9              | 10              | 1132            | 1154  | 1214  |
| 115 | 36.7                | 34.1                  | 39.5                      | 450                     | 55.2                         | 830             | 832              | 871               | 24                      | 1.4                       | 20              | 20             | 21              | 33.9                  | 39.0                      | 474                     | 56.7                      | 849                 | 852                | 892                 | 9               | 9              | 9               | 1176            | 1198  | 1260  |
| 120 | 37.3                | 34.6                  | 40.7                      | 429                     | 55.9                         | 849             | 851              | 891               | 21                      | 1.4                       | 19              | 20             | 21              | 34.5                  | 40.3                      | 450                     | 57.3                      | 869                 | 871                | 912                 | 8               | 8              | 8               | 1215            | 1237  | 1300  |
| 125 | 37.8                | 35.1                  | 41.9                      | 410                     | 56.6                         | 869             | 871              | 911               | 19                      | 1.3                       | 19              | 19             | 20              | 35.0                  | 41.5                      | 429                     | 58.0                      | 888                 | 890                | 931                 | 8               | 8              | 8               | 1253            | 1276  | 1341  |
| 130 | 38.2                | 35.6                  | 43.1                      | 393                     | 57.2                         | 886             | 888              | 929               | 17                      | 1.3                       | 19              | 19             | 20              | 35.5                  | 42.6                      | 410                     | 58.5                      | 905                 | 907                | 949                 | 7               | 7              | 8               | 1290            | 1312  | 1378  |
| 90  | 31.9                | 28.9                  | 32.1                      | 616                     | 49.6                         | 650             | 653              | 686               |                         |                           |                 |                |                 |                       |                           |                         |                           |                     |                    |                     |                 |                |                 | (882)           | (904) | (953) |
| 95  | 32.9                | 30.1                  | 33.5                      | 576                     | 50.9                         | 688             | 691              | 725               | 40                      | 1.7                       | 21              | 21             | 22              | 29.9                  | 33.0                      | 616                     | 52.6                      | 709                 | 712                | 747                 | 12              | 12             | 12              | 940             | 963   | 1014  |
| 100 | 33.8                | 31.0                  | 34.9                      | 541                     | 51.9                         | 720             | 723              | 758               | 35                      | 1.6                       | 20              | 20             | 22              | 30.8                  | 34.4                      | 576                     | 53.5                      | 740                 | 743                | 780                 | 10              | 10             | 11              | 993             | 1015  | 1069  |
| 105 | 34.6                | 31.9                  | 36.4                      | 509                     | 52.9                         | 750             | 752              | 789               | 32                      | 1.6                       | 20              | 21             | 22              | 31.7                  | 35.8                      | 541                     | 54.4                      | 770                 | 773                | 810                 | 10              | 10             | 10              | 1043            | 1065  | 1121  |
| 110 | 35.3                | 32.6                  | 37.8                      | 480                     | 53.7                         | 774             | 777              | 814               | 29                      | 1.5                       | 20              | 20             | 21              | 32.4                  | 37.2                      | 509                     | 55.3                      | 794                 | 797                | 835                 | 9               | 9              | 9               | 1088            | 1110  | 1168  |
| 115 | 36.0                | 33.3                  | 39.1                      | 455                     | 54.6                         | 799             | 802              | 840               | 25                      | 1.5                       | 19              | 20             | 21              | 33.1                  | 38.6                      | 480                     | 56.0                      | 819                 | 821                | 860                 | 9               | 9              | 9               | 1132            | 1154  | 1214  |
| 120 | 36.5                | 33.9                  | 40.3                      | 433                     | 55.4                         | 822             | 824              | 863               | 22                      | 1.4                       | 19              | 19             | 20              | 33.7                  | 39.9                      | 455                     | 56.8                      | 841                 | 844                | 883                 | 8               | 8              | 9               | 1174            | 1196  | 1258  |
| 125 | 37.0                | 34.4                  | 41.5                      | 414                     | 56.0                         | 843             | 845              | 884               | 19                      | 1.4                       | 19              | 19             | 20              | 34.3                  | 41.1                      | 433                     | 57.4                      | 862                 | 864                | 904                 | 8               | 8              | 8               | 1213            | 1236  | 1299  |
| 130 | 37.5                | 34.9                  | 42.7                      | 396                     | 56.7                         | 859             | 861              | 900               | 18                      | 1.3                       | 19              | 19             | 20              | 34.8                  | 42.2                      | 414                     | 58.0                      | 877                 | 879                | 920                 | 7               | 7              | 7               | 1248            | 1270  | 1333  |

Smrk bonita 3 (30)

43

kulminace přírůstů, celková hodnotová produkce v Kč/ha



bonita 1  
(nejlepší produkční podmínky)

bonita 9  
(nejhorší produkční podmínky)

# Další faktory ovlivňující výnosovost lesa-1

- Sortimentace surového dříví (např. surové kmeny, kulatinové výřezy, vláknina, palivo apod. v závislosti na kvalitě těžebního fondu, rozsahu hnilob v důsledku loupání porostů zvěří, požadavcích odběratelů atd.)
- Ceny surového dříví (jsou zásadně určovány poptávkou na trhu) a vývojové trendy (volatilita čili kolísavost cen v čase)
- Kvalita zásoby dřeva a těžby
- Lokalita a s ní spojené těžební náklady v závislosti na použité technologii (rovinný či horský terén a jeho sjízdnost má vliv na pokles čistých výnosů jak při těžbě, zalesňování, péči o kultury atd. – nutnost zpřístupnění pracoviště (stavba cest)  
⇒ místní podmínky se musí zohlednit mnohem více než by se dalo předpokládat.

# Další faktory ovlivňující výnosovost lesa-2

- Způsob prodeje dřeva – prodej z lokality P, OM či ES napřímo nebo s využitím služeb „překupníka“, což pro vlastníka lesa představuje potenciální riziko
- Způsob přejímek a objemové rozdíly vzniklé mezi měřením hmoty v lese a u odběratele (elektronická přejímka)
- Náklady na zajištěnou kulturu (% melioračních a zpevňujících dřevin, rozsah škod způsobený neúměrnými stavy zvěře – zvýšený nezdar zalesnění a zvýšení nákladů na ochranu kultur - oplocování apod.)
- Správní náklady (ostatní pěstební činnost, ochrana lesa, všeobecné podnikové náklady - OLH, účetní apod., vyhotovení LHP, daně, údržba a opravy lesní dopravní sítě aj.)

# Další faktory ovlivňující výnosovost lesa-3

- Velikost lesního majetku (podniku)
- Roztříštěnost lesního majetku
- Úroveň vedení (managementu) podniku (odbornost)
- Způsob hospodaření (pěstování a výchovy lesa) – pasečný nebo přírodě blízký způsob hospodaření (maloplošný podrostní způsob s využitím přirozené obnovy zaměřený na tvorbu bohatě strukturovaných lesů apod.)
- Různá omezení hospodaření ve veřejném zájmu (např. počet a druh vyhlášených chráněných území na lesním majetku), která se promítají i do změny kategorizace lesa (z lesa hospodářského se stává les zvláštního určení)
- Objem kalamitního dříví (objem nahodilých těžeb) jako důsledek velkých kalamit větrných, sněhových, námrazových nebo hmyzích (kůrovec)
- Imisní oblasti (ztráty na přírůstu, následky hynutí lesa budou i nadále zvyšovat náklady aj.)



# Další faktory ovlivňující výnosovost lesa-4

Do výnosů za prodané dřevo nebo do nákladů na těžební a pěstební činnost se promítá řada **dalších faktorů**, např.:

- Nižší tržby za dřevo mohou být podmíněny také různými podíly výchovných těžeb
- Vyrovnaný nebo naopak nevyrovnaný **poměr věkových tříd lesních porostů** (mladé porosty a málo porostů v mytním věku = těžby a zpeněžení dřeva nižší)
- A existují další objektivní rizika

# Další faktory ovlivňující výnosovost lesa-5

- Jedná se o velký počet vzájemně propojených souvislostí
- **kombinace jednotlivých faktorů** je v různých podnicích natolik rozdílná, že hospodářské výsledky jsou od sebe velice vzdálené a jednoduché srovnání výnosů lesních majetků, byť i sousedících, je tak mimořádně obtížné.

# **Objem výroby, náklady a výnosy v lesním hospodářství**

# Objem výroby

Objem výroby (lesnické činnosti) vychází z **údajů plánovaných hospodářských opatření** v LHP/LHO  
(*taxační kanceláře*)

Rozhodující veličiny a východisko pro výpočet  
výnosovosti lesního majetku:

- **decenální plán těžeb** a odvozený **roční těžební předpis včetně probírek** (na počátku plantosti LHP)
- bilancovaný těžební etát (v průběhu platnosti LHP)
- **výhled těžebních možností** (numericky a graficky na několik následujících decenníí)

# Náklady na lesnické hospodaření-1

Nákladová náročnost na obhospodařování lesa může být **zcela odlišná** z důvodu např.:

- různých forem vlastnictví a jejich velikosti,
- různých výrobních a přírodních podmínek,
- různého způsobu provedení prací (ve vlastní režii nebo dodavatelským způsobem),
- různých cílů vlastníků lesa,
- různých způsobů hospodaření,
- různého stupně diverzifikace činnosti lesních podniků pro dosahování těchto cílů aj.

a to i při stejném dodržování zákonných ustanovení při lesnickém hospodaření.

# Náklady na lesnické hospodaření-2

Ze zákonných povinností vlastníka vyplývá **rozsah nutných nákladů** pro lesnické hospodaření a pro správu lesního majetku.

## **Definování lesnické činnosti:**

- pěstební činnost (péče o lesní kultury, prořezávky, ochrana lesa),
- těžební činnost (těžba dřeva, přibližování dřeva, odvoz dříví, manipulace dříví, výkup dříví, realizace dříví, opravy a údržba lesních cest),
- semenářství a školkařství,
- drobná lesní výroba,
- myslivost,
- správní režie,
- výrobní režie (za předpokladu provádění lesnických prací ve vlastní režii a nikoliv dodavatelským způsobem),
- odbytové náklady.

# Náklady na lesnické hospodaření-3

Hlavními nákladovými skupinami jsou:

- **Těžební náklady**
- **Pěstební náklady**
- **Správní náklady**

V důsledku široké diferenciací přírodních a výrobních podmínek v ČR je u těžební a pěstební činnosti také **široké rozpětí vynaložených nákladů**

Zveřejňované jednotkové náklady v těžební a pěstební činnosti jsou průměrem za celou ČR za všechny výrobní podmínky

**Správní náklady** mají zcela jiný charakter (fixní náklady)

# Výnosy z lesnického hospodaření-1

- Výnosy z lesnického hospodaření jsou určovány především příjmy z prodeje dříví
- Dosavadní příjmy na lesních majetcích jsou většinou (cca z 85-90 %) generovány z prodeje surového dříví
- Podíl ostatních příjmů mimo lesnické hospodaření, tzv. vedlejší lesnická činnost, je zanedbatelný



# Výnosy z lesnického hospodaření-2

Příjmy z prodeje dříví závisí na:

- a) **objemu a dřevinné struktury etátu** (objemu plánovaných mýtních a předmýtních těžeb)
- b) **struktury sortimentů surového dříví** v realizovaných dodávkách

*Poznámka: kvalita těžebního fondu*

- c) **cenách sortimentů surového dříví**

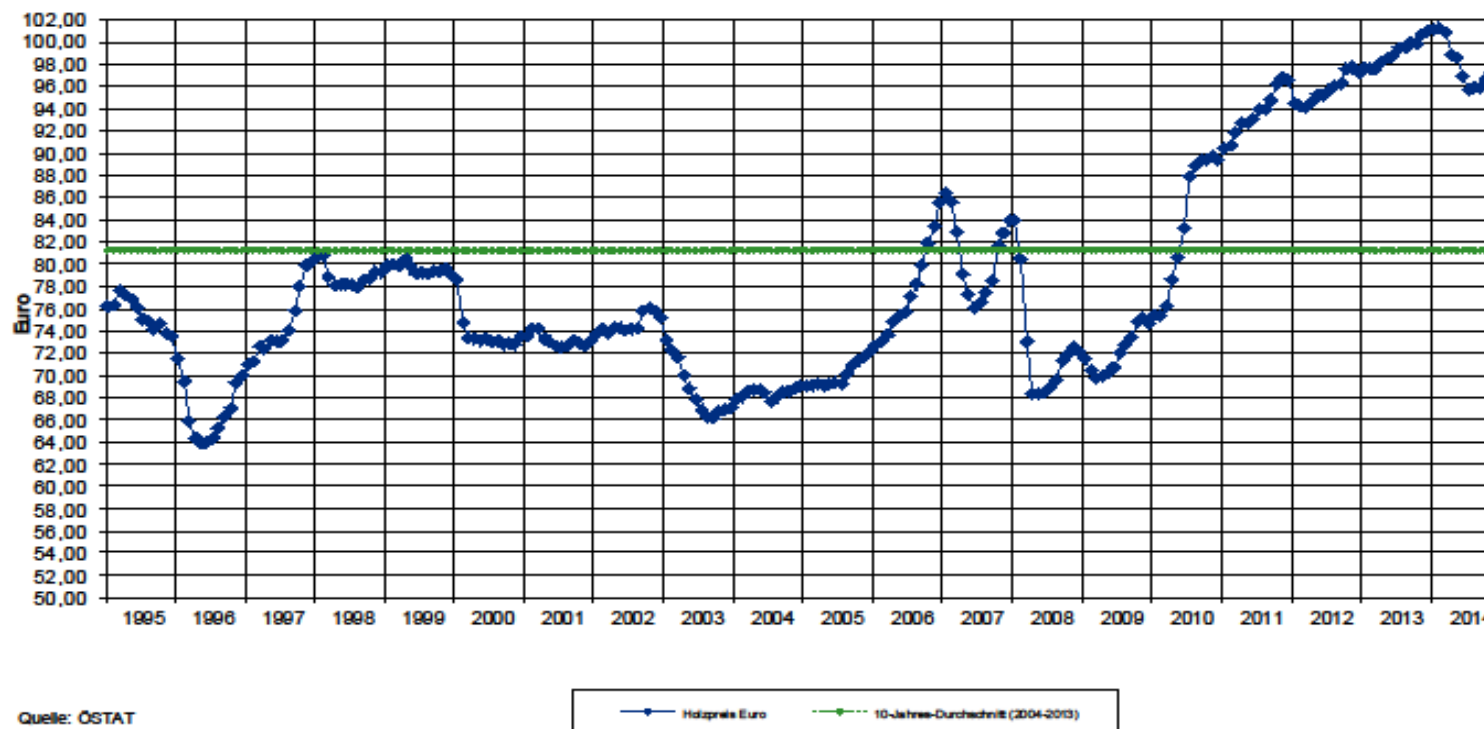
*Poznámka: volatilita (kolísání, nestálost, změna) v čase .... viz graf*

- d) **těžebních nákladech**
- e) **vzdálenosti lesního majetku od zpracovatelů** (polohová renta)

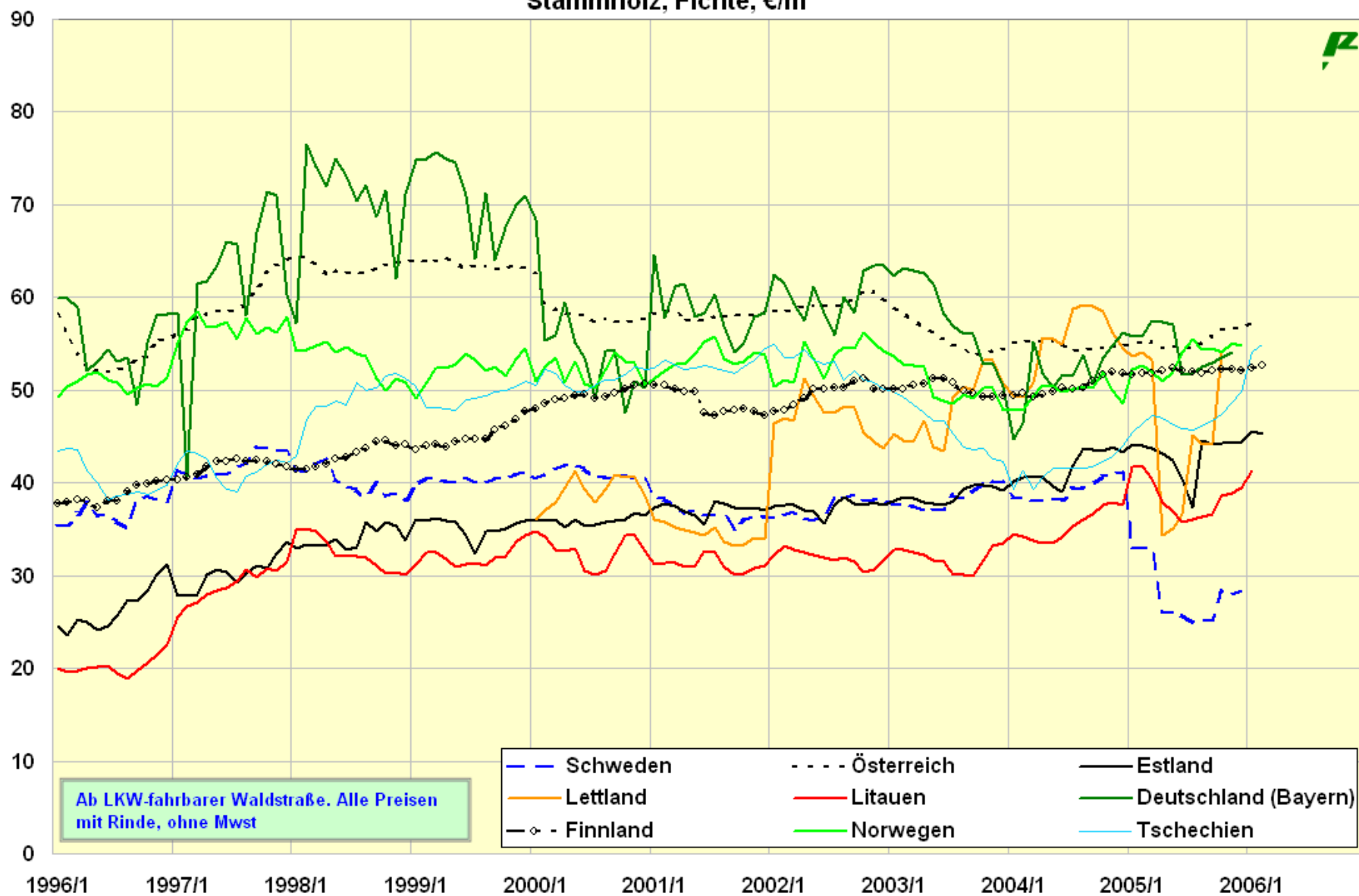
# Vývoj cen smrkové pilařské kulatiny za posledních 20 let (Zdroj: Landwirtschaftskammer Österreich, [www.lko.at](http://www.lko.at))



## Sägerundholz, Fi/Ta, B, Stärkeklasse 2b



# Stammholz, Fichte, €/m<sup>3</sup>



# **Způsoby výpočtu ročního čistého výnosu z lesa**

**Podstatu problematiky** výpočtu hospodářského výsledku lesního podniku velmi dobře zachytil RIPKEN (1989), když konstatoval:

- čím **více** podnik **vytěží** ze svých trvalých kapacit, tím **více** si „ujídá“ ze své **podstaty (substance)**,
- tím **více** se v budoucnosti **propadnou** výnosy,
- a tím **méně** vypovídají výsledky o skutečné situaci výnosů z lesa.

Nejschematičtějším vyjádřením ročního čistého výnosu (důchodu) dosahovaného na lesním majetku je následující zápis:

$$HV = V - N$$

kde

HV = hospodářský výsledek (zisk, ztráta) před zdaněním, který lze označit také za roční čistý výnos (důchod)

V = hrubý výnos (tržby)

N = náklady

Základem **výpočtu** je znalost:

- objemu prací,
- jejich struktury a
- umístění do jednotlivých porostů (terén)

## **Metodický přístup**

### **Informační zabezpečení**

- dostupnost potřebných dat
- struktura dat

Každý způsob výpočtu má kladné i záporné stránky

# Způsoby výpočtu viz PŘÍLOHA PŘÍSPĚVKU

## 1) Použití průměrných statistických údajů

## 2) Použití modelového výnosového přístupu pro stanovení

- Čistého výnosu z prodeje surového dříví
- Průměrného ročního čistého výnosu pro hospodářskou skupinu
- Potenciální roční čisté renty z lesa podle souborů lesních typů (SLT)

\*\*\*

Uvedené výpočetní principy mohou být po zvážení použity při krátkodobém (do 10 let) i při dlouhodobém (nad 10 let) propachtování obecního nebo soukromého lesa

- a) jak své **vlastní organizaci**, což je obvyklý způsob obhospodařování lesního majetku obcí či měst,
- b) tak i případnému, i když mnohem problematičtějšímu, pronájmu **jiné právnické osobě**



# **Předpoklady trvalého výnosu z lesa**

# Předpoklady trvalého výnosu z lesa-1

Trvalý výnos z lesa je většinou spojován

s velikostí lesního majetku,

ŠČVL

avšak i podle jiných okolností, např.

nedostatek mylně zralých zásob, se vždy rozlišovalo:

- hospodářství trvalé (vlastník hospodaří každoročně, udržení podstaty lesního celku/porostních zásob a zaručení trvalosti/nepřetržitosti výtěže při dosažení nejvyššího a co nejhodnotnějšího přírůstu)
- hospodářství občasné s výtěží plynoucí jenom po určité období.

# Předpoklady trvalého výnosu z lesa-2

- **dlouhodobý vyrovnaný těžební etát**  
v budoucích decenníích na LHC  $\Rightarrow$  **vyrovnaná roční renta z lesa**  
= smysl opatření hospodářské úpravy při dlouhodobém plánování i **cíl každého většího vlastníka lesa**
- **U menších lesních majetků do výměry 50 ha,**  
které nemají zpracovaný vlastní LHP, je nutno počítat s určitou nerovnoměrností výnosu z lesa v průběhu let

# Předpoklady trvalého výnosu z lesa-3

Při změně způsobu hospodaření, tj. při přechodu z pasečného lesa na nepasečný les (**vytváření bohatě strukturovaných lesů**) by se dalo dosáhnout trvalosti výnosu **i na menší výměře lesa.**

## Poznatky ze zahraničí:

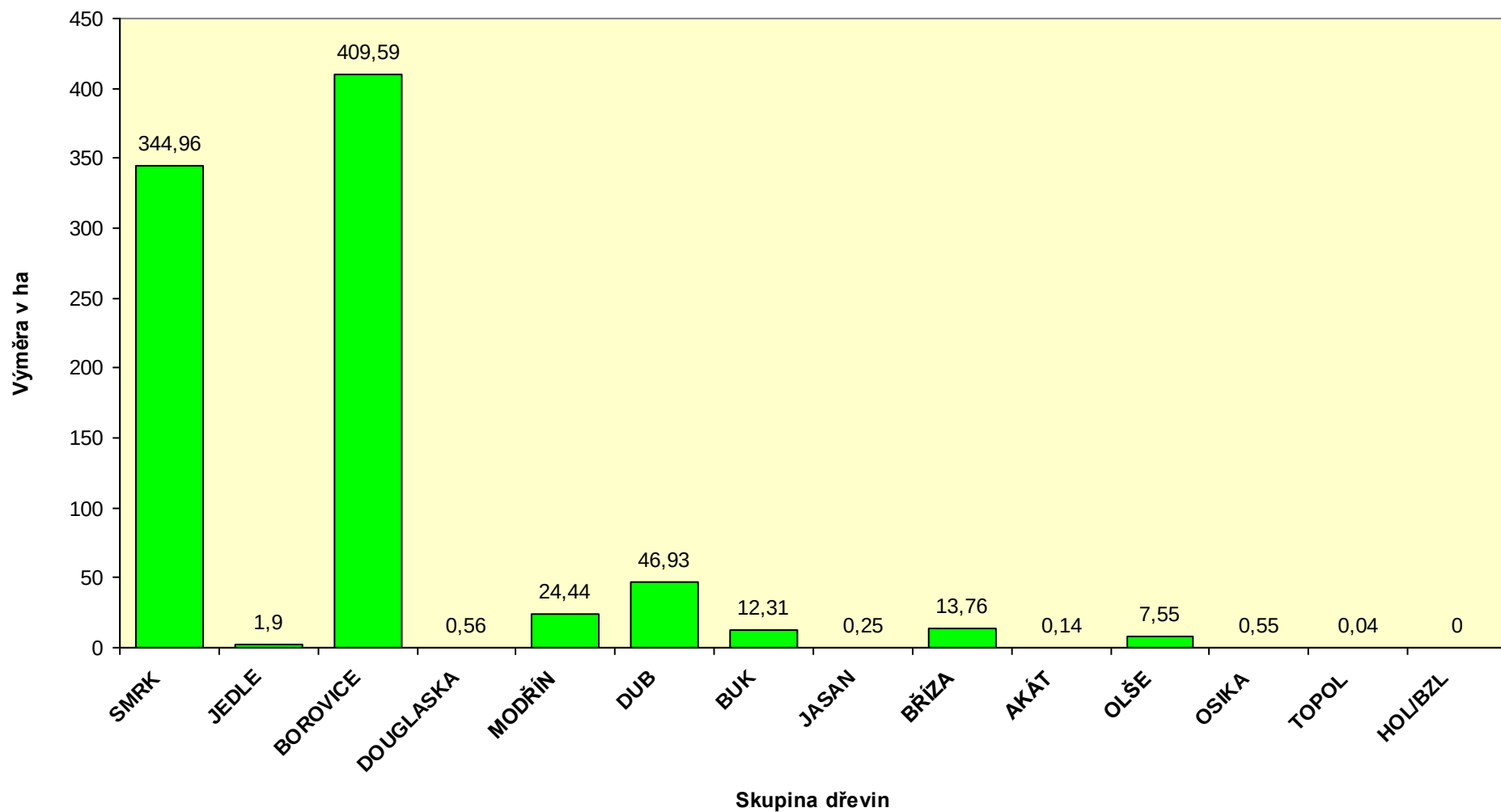
K ocenění lesních majetků se používá také výnosový přístup s dolní hranicí výměry již **od 20 ha.**

*(např. selské lesy v Rakousku či Německu, které se nacházejí v dobrých produkčních podmínkách)*

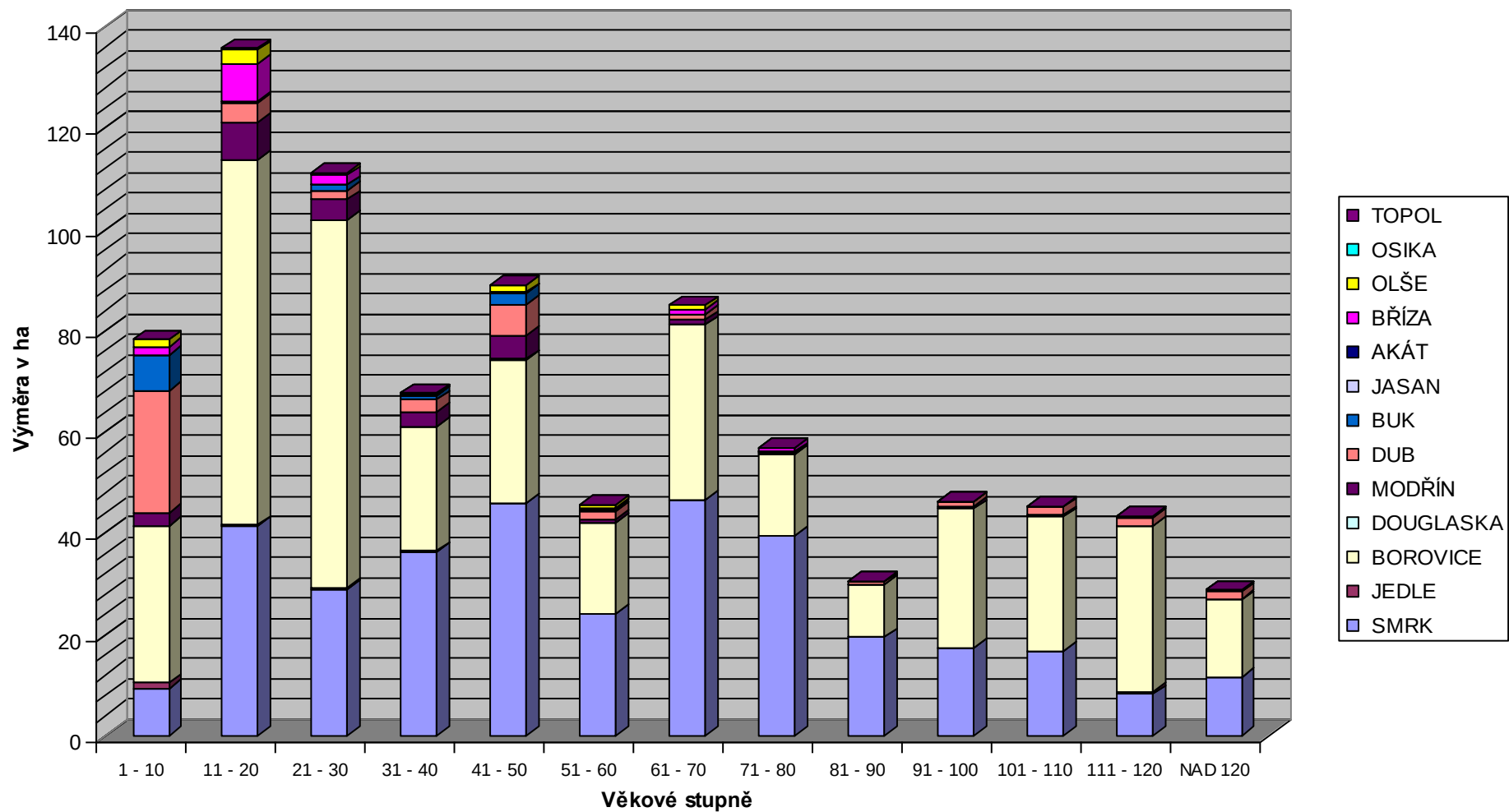
# Majetek: jižní Čechy

Dřevinná skladba

Výměra: 862,9800 ha



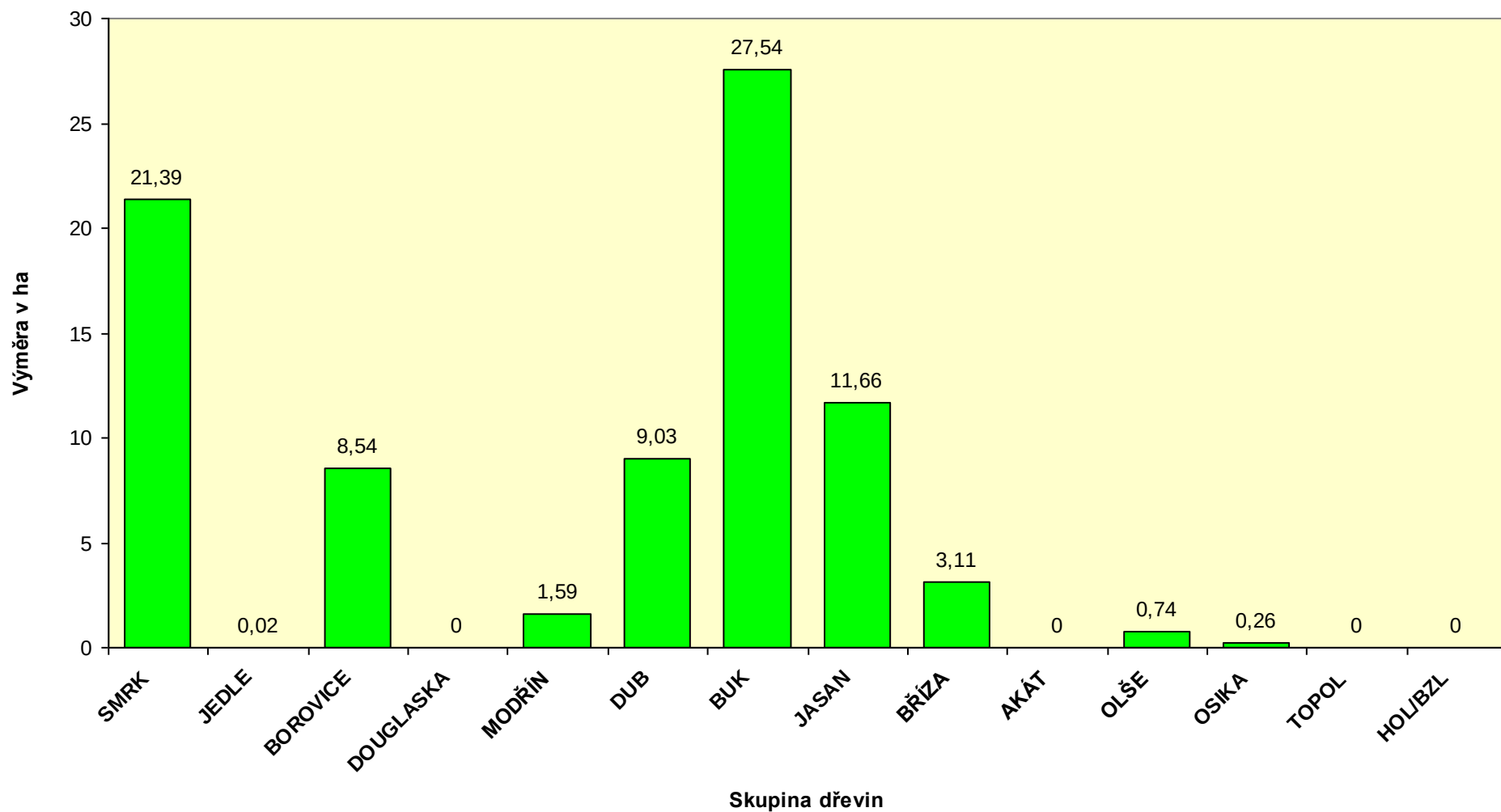
## Skupiny dřevin dle věkových stupňů



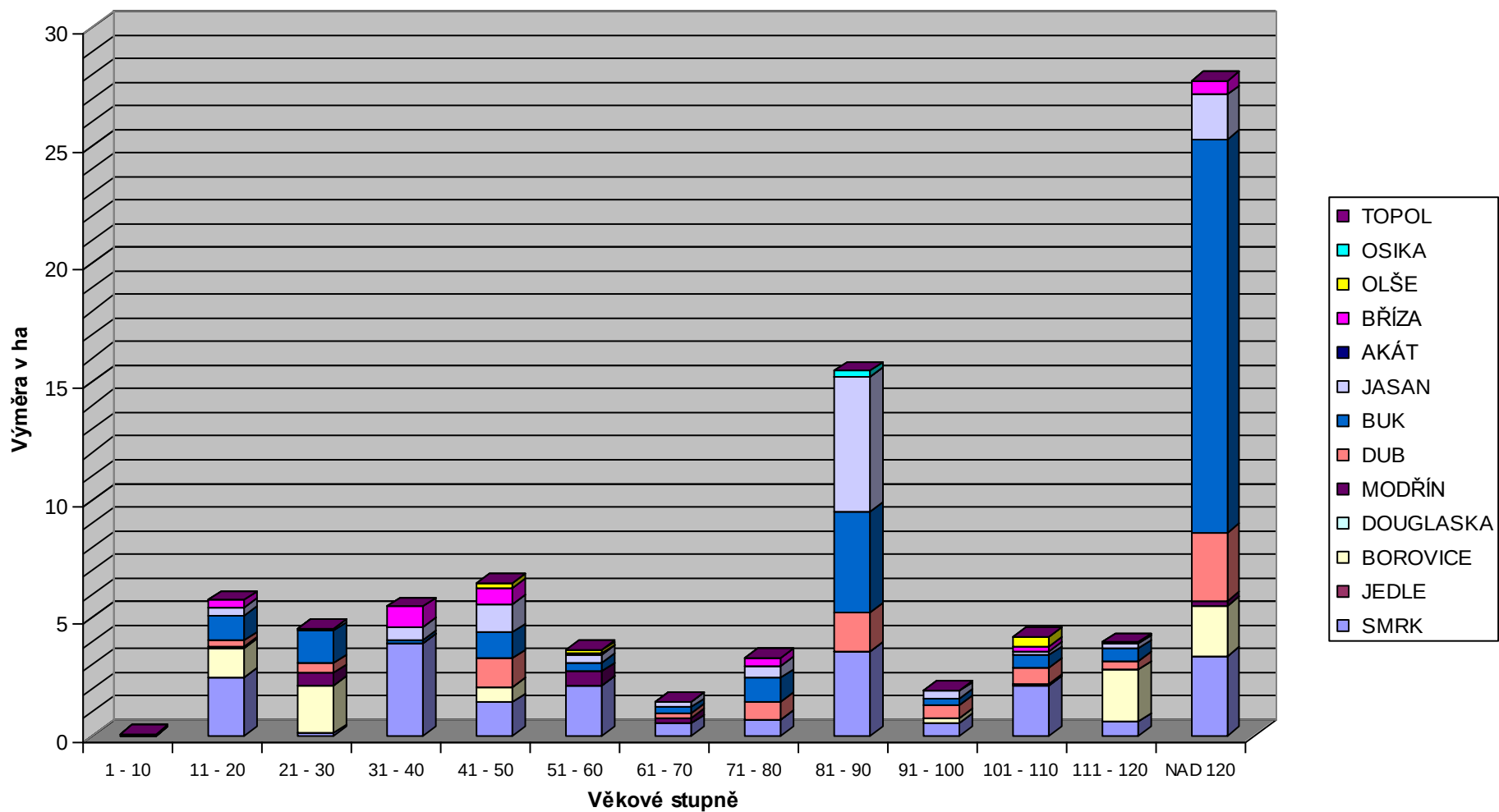
# Majetek: Českolipsko

Dřevinná skladba

Výměra: 83,8800 ha



### Skupiny dřevin dle věkových stupňů

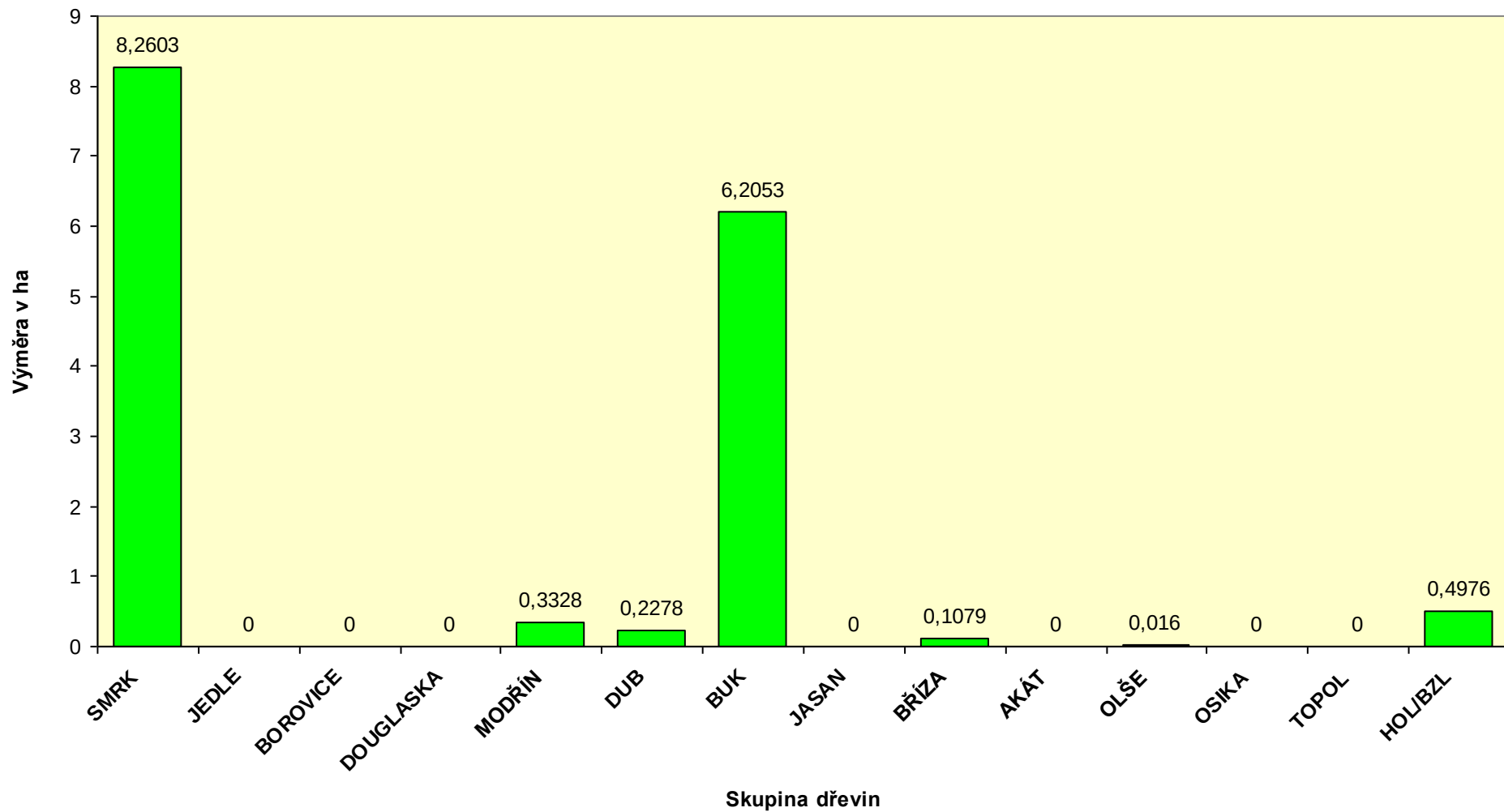




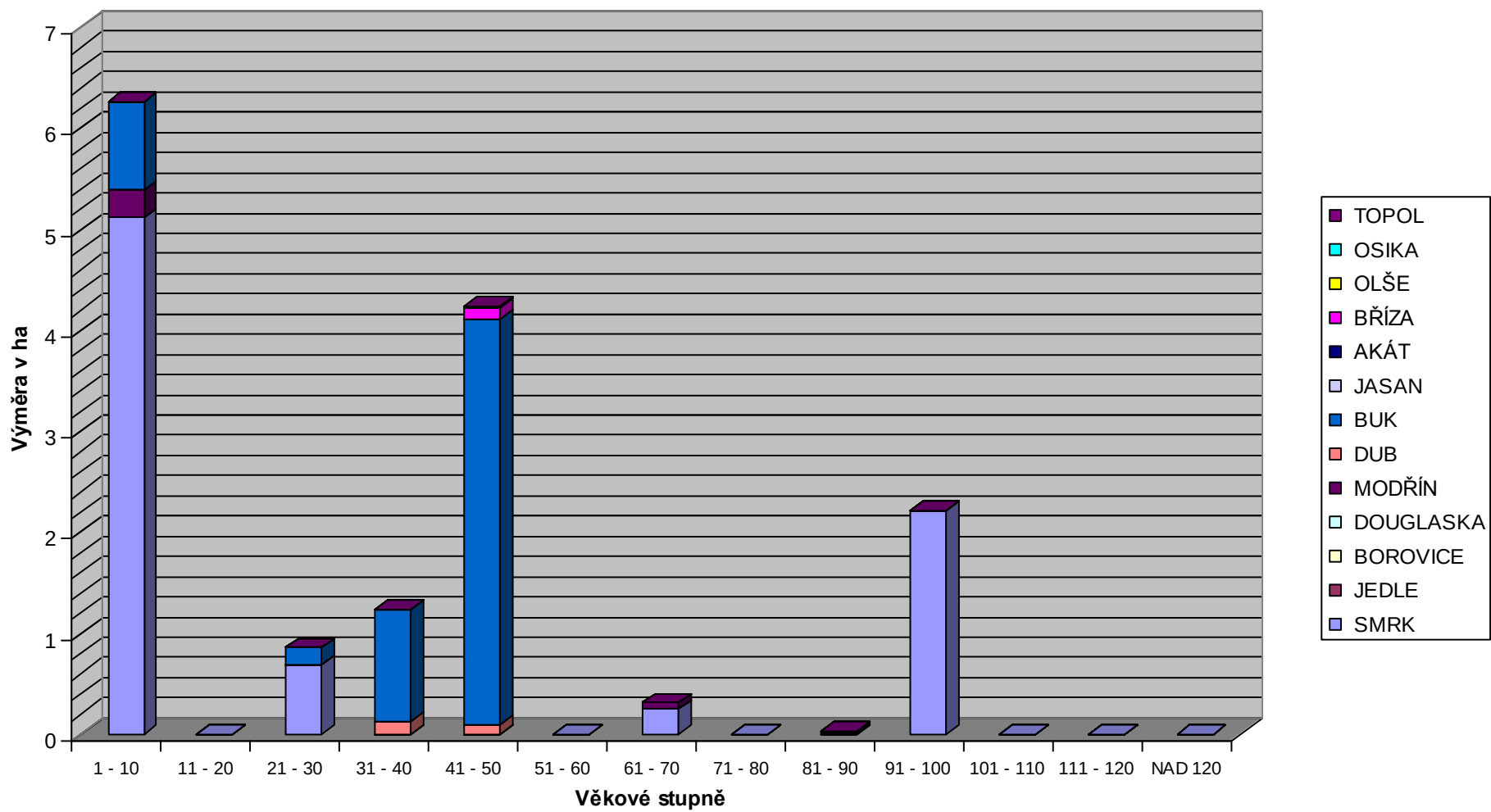
# Majetek: Havlíčkobrodsko

Dřevinná skladba

Výměra: 15,6477 ha



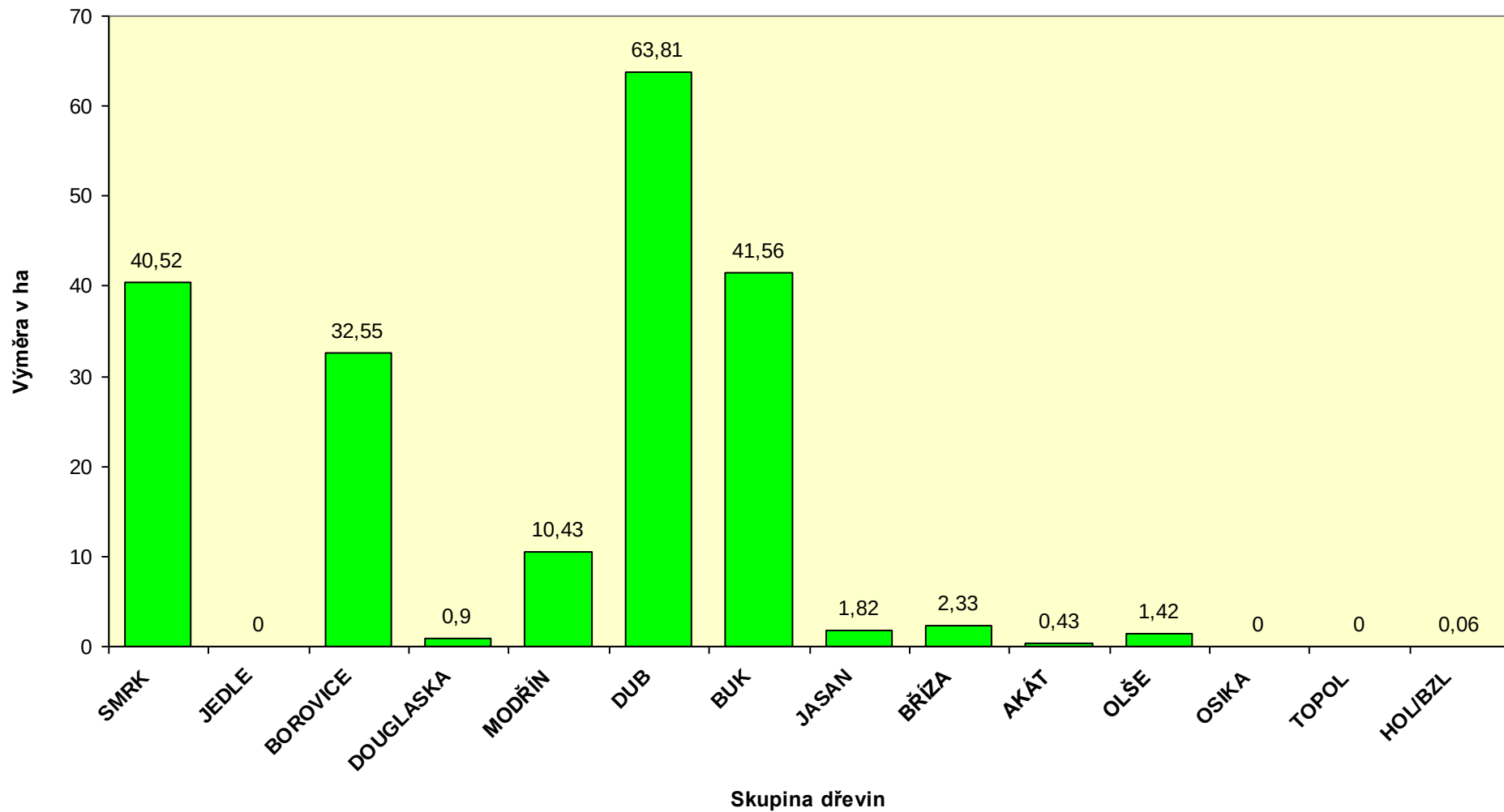
## Skupiny dřevin dle věkových stupňů



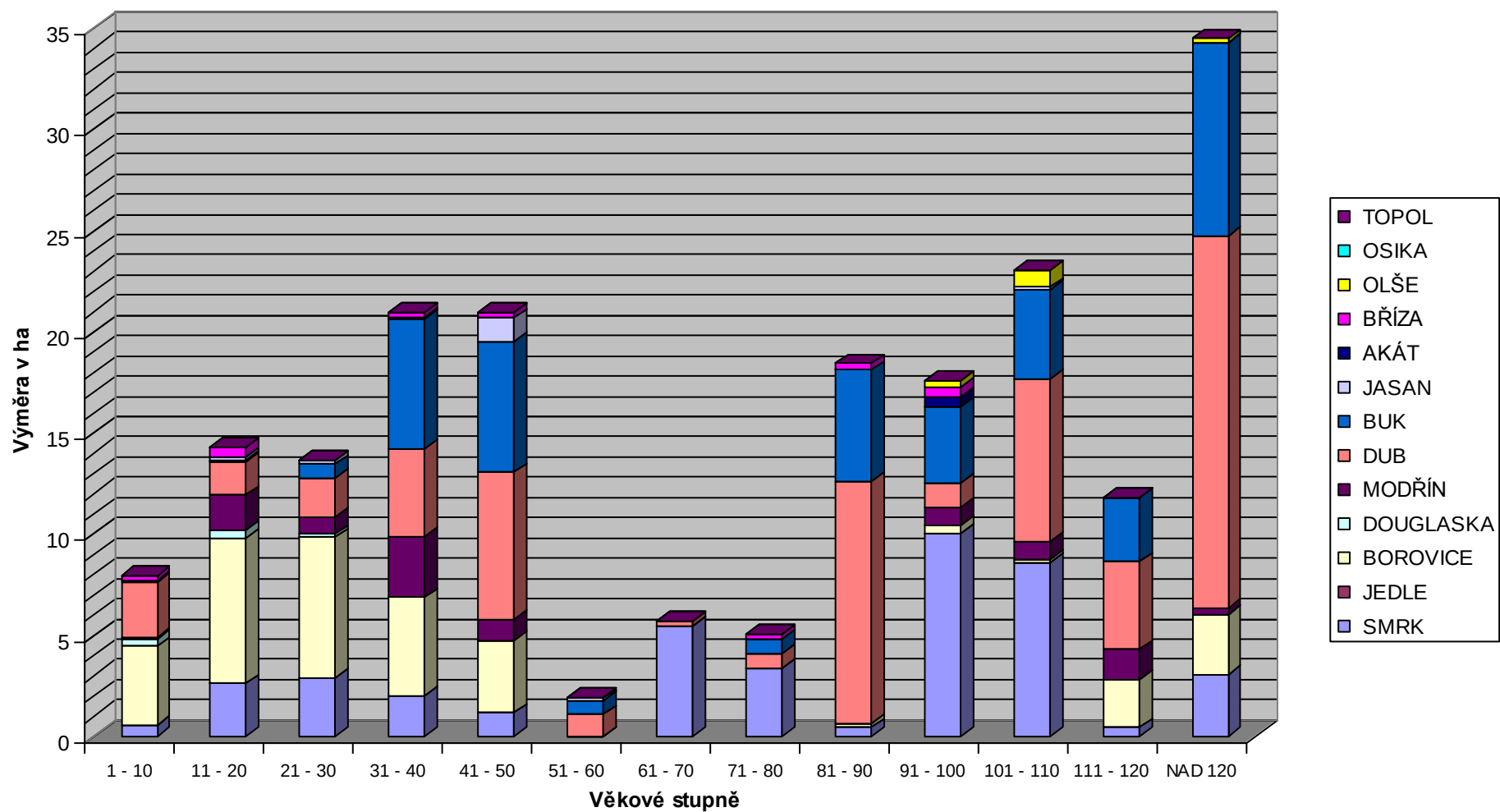
# Majetek: střední Čechy

Dřevinná skladba

Výměra: 195,8300 ha



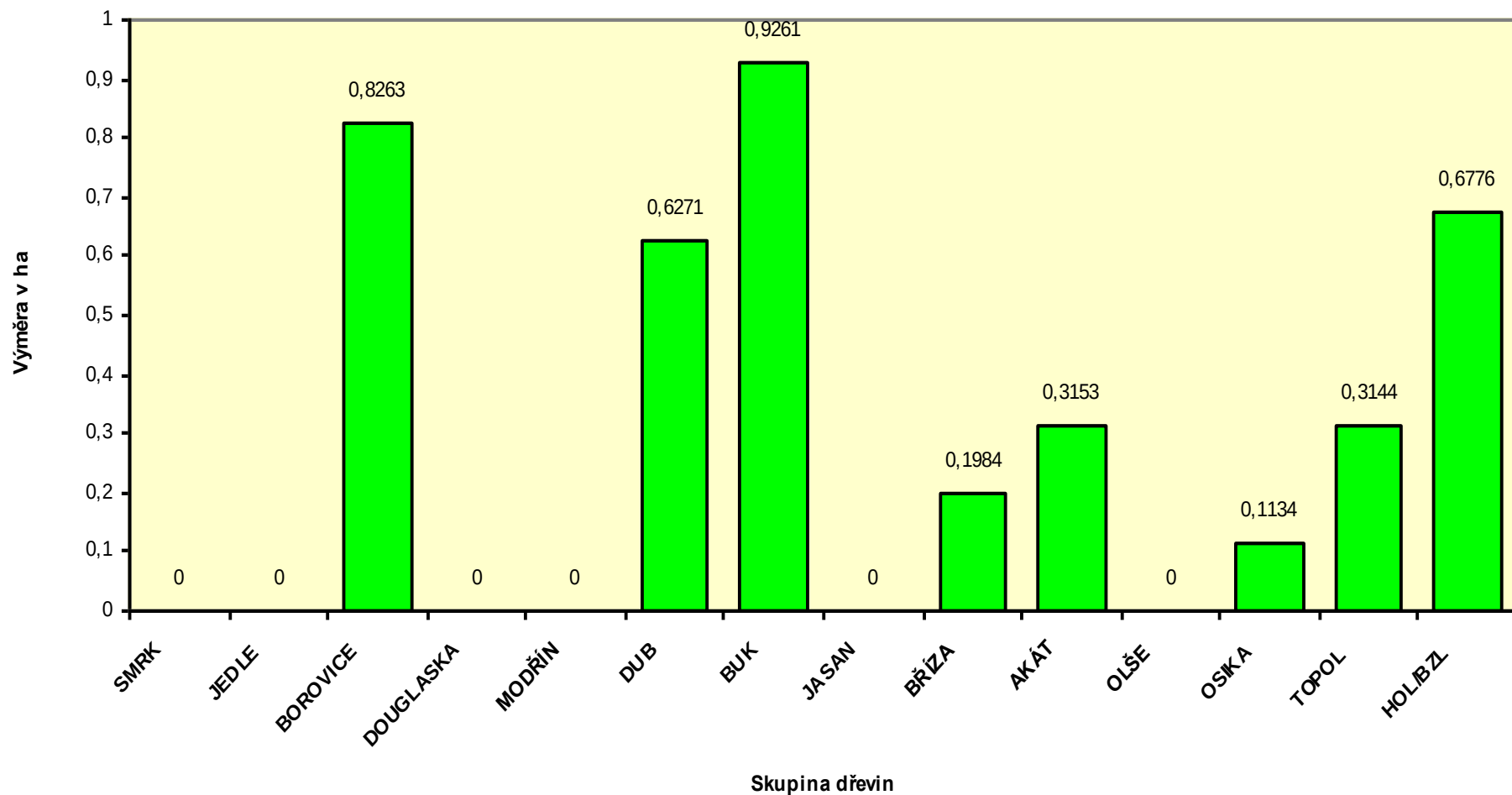
## Skupiny dřevin dle věkových stupňů



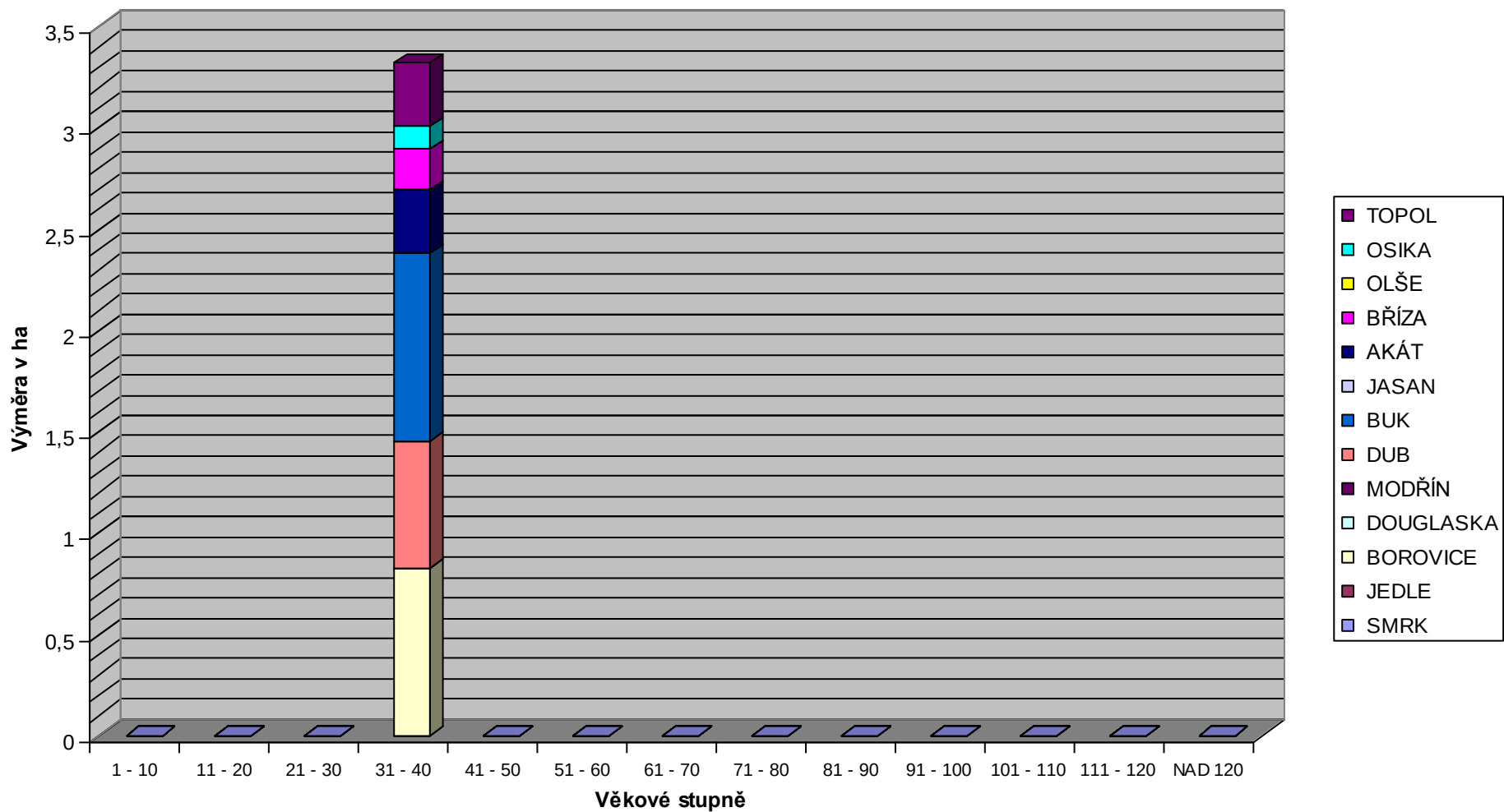
## Majetek: střední Čechy

Dřevinná skladba

Výměra: 3,9986 ha



## Skupiny dřevin dle věkových stupňů



# Měření výnosovosti lesního kapitálu

**Vztah výnosovosti a hodnoty lesa (lesního kapitálu)**

*Motto: Kdo hospodaří, ten měří a oceňuje!*

Pojem **lesního kapitálu** byl do lesního hospodářství zaveden již v minulosti a představuje:

a) kapitál lesní půdy

b) kapitál porostní

\*\*\*

Měření **výnosovosti** lesního kapitálu můžeme označit také jako

- zjišťování **rentability**
- výpočet **zúročení** lesního kapitálu



Rentabilitou hospodaření a hodnotou majetku se zabýval (FRIČ 1947).

**Rentabilitu hospodaření a zvýšení hodnoty lesního majetku nelze totiž posuzovat jenom podle zvýšení nebo klesání těžeb a výnosu.**

\*\*\*

Chceme-li správně posoudit rentabilitu hospodaření, musíme:

- a) posuzovat **vztah** mezi **výnosem** a **základním kapitálem**, který les představuje,
- b) porovnat **kapitálovou hodnotu** **v různých časových obdobích**

## Měření výnosovosti

podle poměru výnosu k základnímu kapitálu  
(kapitálu lesa) = **zúročení lesního kapitálu (v %)**

Podle současných metodik pro zpracování  
finančních analýz se **výnosovost vlastního jmění**  
počítá jako

**poměr čistého zisku k vlastnímu jmění**

Tržní lesní úrokovou míru lze vyjádřit jako  
poměr

**ročního čistého výnosu z lesa**

(nezmanipulovaný zisk)

a

**ceny lesního majetku**

(částka, kterou běžní kupující skutečně za les platí )

(v desetinném vyjádření, v procentickém  
vyjádření x 100)

## Když v roce 2009:

zisk z lesa (obecní lesy, pouze lesnická činnost bez příspěvku na hospodaření v lesích) = 2 523 Kč/ha

průměrná kupní cena lesa = 116 100 Kč/ha

pak

tržní úroková míra = **2,17 %** a

**návratnost investice** = 46 roku

## Když v roce 2013:

zisk z lesa (obecní lesy, pouze lesnická činnost bez příspěvku na hospodaření v lesích) = 2 881 Kč/ha

průměrná kupní cena lesa = 122 500 Kč/ha

pak

tržní úroková míra = **2,35 %** a

**návratnost investice** = 42,6 roku

Informační zdroj: Zelená zpráva, anketa [www.zadrapa.cz](http://www.zadrapa.cz)

## **Poznámka:**

*Např. v Bavorsku v poslední době narůstá zájem o les  
(silná poptávka po lesních pozemcích, od roku 2006  
nárůst cen lesních pozemků téměř o třetinu)*

*Je to také jeden z důvodů **poklesu objemu těžby**, neboť  
**nechat dříví v lese přináší zhodnocení cca 2 %**, přičemž  
úroky v bance dosahují poloviny (LP 9/2003, str. 47).*

*Dlouhodobě tradovaný pohled soukromých vlastníků na les  
jako na „rodinné stříbro“ či „zelenou záložnu“.*

# Dnešní situace

Již dnes by však bylo možné reagovat na dávno formulovaný požadavek na znalost hodnoty lesního kapitálu a možnost provádět výpočty rentability.

**Výpočet výnosovosti (rentability, zúročení)** při využití disponibilních dat a informačních a komunikačních technologií (IKT) v těchto krocích:

- 1) **data digitálních LHP** (ve formátu XML)
- 2) **speciální lesnický software** (program ZNALEC s aktualizovanými výnosovými modely)
- 3) **stanovení výnosové hodnoty** lesního majetku
- 4) **výpočet = dosahovaný výnos/výnosová hodnota lesního majetku**

# **4. EKONOMICKÁ DATA A POROVNATELNOST HOSPODAŘENÍ V ČÍSLECH**

# **Zelená zpráva a ekonomické šetření SVOL**



## Rezortní statistické šetření:

- uskutečňuje ho MZe
- výkaz Les (MZe) 1-01 Roční výkaz o hospodaření v lesích
- respondenti = vlastníci lesů (případně nájemců lesů) s výměrou lesů **nad 200 ha**
- v roce 2013 celkový počet respondentů = 247
- celkem 93% podíl výměry lesů státních, 42% podíl lesů ve vlastnictví měst a obcí a 19% podíl soukromých lesů v ČR

Výsledky tohoto statistického šetření se po zpracování zveřejňují ve Zprávě o stavu lesa a lesního hospodářství (v tzv. **Zelené zprávě**)



Kapitola 6. Ekonomika v lesním hospodářství, str. 65-69

**Průměrný hospodářský výsledek vlastníků lesa v ČR**  
 (pouze za lesnickou činnost bez příspěvků na hospodaření  
 v lesích) podle forem vlastnictví v Kč/ha

| Forma vlastnictví  | Zisk před zdaněním |              |              |              |
|--------------------|--------------------|--------------|--------------|--------------|
|                    | 2010               | 2011         | 2012         | 2013         |
| Státní lesy        | 1 968              | 4 017        | 4 119        | 3 822        |
| <b>Obecní lesy</b> | <b>2 695</b>       | <b>2 696</b> | <b>2 523</b> | <b>2 881</b> |
| Soukromé lesy      | 3 268              | 3 195        | 3 371        | 4 008        |
| <b>PRŮMĚR</b>      | 2 395              | 3 610        | 3 698        | 3 724        |

Významnou nákladovou položkou u nájemců lesních majetků měst a obcí je nájemné

Z rezortního statistického šetření vyplývá, že

- 63,5 % výměry těchto lesů bylo pronajato a
- průměrné roční nájemné činilo 2 408 Kč/ha, což výrazně ovlivňuje konečnou výši zisku u nájemců.

*Poznámka: Pronájem lesů soukromých byl realizován na 49,7 % výměry těchto lesů a průměrné roční nájemné činilo 1 706 Kč/ha lesa*

**Použití průměrných statistických údajů na celorepublikové úrovni**  
(průměrný hospodářský výsledek přepočtený na 1 ha lesa) **ze Zelené zprávy** však **NENÍ** pro účely srovnání hospodářských výsledků různých lesních majetků (mezipodnikové srovnání, benchmarking) **zcela aplikovatelné**

*Důvody: Velmi problémová prostorová a strukturální porovnatelnost, rozdílné přírodně výrobní podmínky, formy organizace, rozdílná velikost majetků, způsobů hospodaření aj.*

Tato data **NELZE** pokládat za obecně akceptovatelný **standard** !

Les, a tedy ani **lesní majetky, nejsou žádnou homogenní tržní komoditou se stejnými parametry**, takže ani hospodaření a dosahované ekonomické výsledky nemohou být zcela homogenní.

Jednou z mnoha výzev je vytvoření

ekonomického informačního systému (EIS) v lesním hospodářství

***Potřeba rozlišení lesních majetků,***

*zda-li se jedná o smrkové, borové, bukové či dubové hospodářství, rozdílné tržby za prodej různých sortimentů surového dříví, jiné náklady spojené se zalesňováním těchto dřevin a to vše i s ohledem na rozdílné terénní podmínky, roztríštěnost lesních pozemků apod.)*

## Poznámka:

Dobrým inspirativním příkladem pro nás může být dlouhodobě fungující

### síť testovacích lesních podniků

(*Testbetriebsnetz* v Německu, Rakousku či Švýcarsku)

V poslední době tam lze pozorovat značný nárůst zájmu starostů a městských rad (např. v Bavorsku) o „jejich“ les a o ekonomická data z této sítě testovacích lesních podniků.

# **Výsledky z oceňovacích modelů**

(VÚLHM Strnady 1991-2011)



Porovnání **potenciální roční renty z lesa podle souborů lesních typů (SLT)**, které odráží rozdílné přírodní podmínky v ČR

Min. roční renta pro soubor lesních typů **9Z**

**- 525 Kč/ha**

Max. roční renta pro soubor lesních typů **5D**

**+ 6 917 Kč/ha**



Výsledky z oceňovacích modelů pro diferenciaci přírodních podmínek z pohledu územně agregovaných výsledků (VÚLHM 1999) :

- 1) v rámci **přírodních lesních oblastí** (porovnáním cen lesních pozemků na základě modelu potenciální produce – průměrné renty z lesa podle SLT), kdy je rozdíl mezi produkčně nejslabší oblastí, tj. Severočeskou pískovcovou plošinou (**7 125 Kč/ha**) a produkčně nejlepší oblastí, tj. Hostýnsko - vsetínskou vrchovinou a Javorníky (**70 701 Kč/ha**) desetinásobný rozdíl, přičemž průměr za ČR činil 41 000 Kč/ha.

# POROVNÁNÍ CENY PŮDY (*GOFMAN*) PODLE LESNÍCH OBLASTÍ NA ZÁKLADĚ MODELU POTENCIÁLNÍ PRODUKCE

| Název lesní oblasti                | Kč/ha  | Koeficient   |
|------------------------------------|--------|--------------|
| Severočeská pískovcová plošina     | 7 125  | <b>1,000</b> |
| Český kras                         | 11 528 | 1,618        |
| Mostecká a Žatecká pánev           | 12 256 | 1,720        |
| Český ráj                          | 16 598 | 2,330        |
| Rakovnicko - kladenská pahorkatina | 17 805 | 2,499        |
| Polabí                             | 18 854 | 2,646        |
| Krkonoše                           | 19 894 | 2,792        |
| Chebská a Sokolovská pánev         | 22 697 | 3,186        |
| Západočeská pahorkatina            | 23 912 | 3,356        |
| Lužická pískovcová vrchovina       | 24 231 | 3,401        |
| Krušné hory                        | 29 136 | 4,089        |
| Křivoklátsko                       | 33 278 | 4,671        |
| Jizerské hory (Ještěd)             | 33 791 | 4,743        |
| Středočeská pahorkatina            | 34 325 | 4,818        |
| Jihočeské pánve                    | 35 701 | 5,011        |
| Šumava a Novohradské hory          | 35 944 | 5,045        |
| Orlické hory                       | 36 567 | 5,132        |
| Předhoří Českomoravské vrchoviny   | 38 528 | 5,407        |
| Karlovarská vrchovina              | 39 809 | 5,587        |
| Hrubý Jeseník                      | 40 265 | 5,651        |

# POROVNÁNÍ CENY PŮDY (GOFMAN) PODLE LESNÍCH OBLASTÍ NA ZÁKLADĚ MODELU POTENCIÁLNÍ PRODUKCE

|                                             |               |              |
|---------------------------------------------|---------------|--------------|
| Hrubý Jeseník                               | 40 265        | 5,651        |
| Podkrkonoší                                 | 40 479        | 5,681        |
| České středohoří                            | 40 934        | 5,745        |
| Sudetské mezihoří                           | 40 936        | 5,745        |
| Předhoří Šumavy a Novohradských hor         | 41 620        | 5,841        |
| Drahanská vrchovina                         | 42 618        | 5,981        |
| Hornomoravský úval                          | 45 060        | 6,324        |
| Předhoří Orlických hor                      | 46 087        | 6,468        |
| Brdská vrchovina                            | 46 153        | 6,478        |
| Českomoravské mezihoří                      | 47 024        | 6,600        |
| Jihomoravské úvaly                          | 48 823        | 6,852        |
| Českomoravská vrchovina                     | 49 576        | 6,958        |
| Lužická pahorkatina                         | 50 406        | 7,075        |
| Doupovské hory (okraje oblasti)             | 50 909        | 7,145        |
| Středomoravské Karpaty                      | 51 063        | 7,167        |
| Český les                                   | 53 377        | 7,492        |
| Předhoří Hrubého Jeseníku                   | 56 644        | 7,950        |
| Kelečská pahorkatina                        | 56 821        | 7,975        |
| Slezská nížina                              | 60 058        | 8,429        |
| Bílé Karpaty a Vizovické vrchy              | 60 858        | 8,541        |
| Nízký Jeseník                               | 62 140        | 8,721        |
| Moravskoslezské Beskydy                     | 62 852        | 8,821        |
| Podbeskydská pahorkatina                    | 66 141        | 9,283        |
| Hostýnsko - vsetínská vrchovina a Javorníky | 70 701        | <b>9,923</b> |
| <b>Průměr</b>                               | <b>41 000</b> |              |

Výsledky z oceňovacích modelů pro diferenciaci přírodních podmínek z pohledu územně agregovaných výsledků (VÚLHM 1999) :

**2)** na úrovni **jednotlivých okresů** (porovnáním výnosových cen lesních porostů na základě ocenění metodou čisté současné hodnoty), kdy se rozpětí cen pohybuje od **32 500 Kč/ha** u okresu Most až po **141 000 Kč/ha** u okresu Kroměříž, přičemž průměrná výnosová hodnota lesních porostů za ČR činila cca 90 000 Kč/ha.

# VÝNOSOVÉ OCENĚNÍ LESNÍCH POROSTŮ ČR

## PODLE OKRESŮ V ROCE 1999 (1)

(bez započtení lesů MO ČR a výměry holin)

| Okres            | Výměra | Výnosová hodnota | Průměr  |
|------------------|--------|------------------|---------|
|                  | ha     | Kč               | Kč/ha   |
| Kroměříž         | 20 904 | 2 942 239 151    | 140 748 |
| Prachatice       | 68 749 | 9 078 781 618    | 132 056 |
| Frýdek-Místek    | 59 771 | 7 839 184 052    | 131 154 |
| Vsetín           | 59 231 | 7 549 191 515    | 127 454 |
| Brno-město       | 6 196  | 752 914 109      | 121 521 |
| Jeseník          | 41 275 | 4 988 206 347    | 120 853 |
| Zlín             | 42 750 | 5 145 355 226    | 120 360 |
| Pelhřimov        | 37 515 | 4 310 053 886    | 114 890 |
| Uherské Hradiště | 29 340 | 3 357 370 448    | 114 432 |
| Vyškov           | 13 774 | 1 564 338 097    | 113 576 |
| Jihlava          | 36 413 | 3 951 611 729    | 108 523 |
| Bruntál          | 68 541 | 7 317 919 562    | 106 767 |
| Šumperk          | 60 942 | 6 489 704 691    | 106 490 |
| Náchod           | 22 221 | 2 349 950 480    | 105 754 |
| Olomouc          | 26 326 | 2 781 548 468    | 105 657 |
| Přerov           | 11 379 | 1 184 682 845    | 104 113 |
| Nový Jičín       | 18 933 | 1 959 497 344    | 103 496 |
| Chrudim          | 27 531 | 2 791 890 963    | 101 410 |
| Český Krumlov    | 60 210 | 6 090 422 120    | 101 153 |
| Blansko          | 40 596 | 4 087 793 551    | 100 695 |
| Svitavy          | 40 378 | 4 063 801 504    | 100 645 |
| Havlíčkův Brod   | 34 880 | 3 494 004 136    | 100 171 |

# VÝNOSOVÉ OCENĚNÍ LESNÍCH POROSTŮ ČR

## PODLE OKRESŮ V ROCE 1999 (2)

(bez započtení lesů MO ČR a výměry holin)

| Okres             | Výměra | Výnosová hodnota | Průměr |
|-------------------|--------|------------------|--------|
|                   | ha     | Kč               | Kč/ha  |
| Hodonín           | 25 570 | 2 509 440 209    | 98 139 |
| Nymburk           | 14 040 | 1 358 881 462    | 96 789 |
| České Budějovice  | 50 804 | 4 900 978 539    | 96 469 |
| Tábor             | 35 826 | 3 423 704 119    | 95 564 |
| Prostějov         | 15 184 | 1 438 578 152    | 94 742 |
| Jindřichův Hradec | 73 359 | 6 907 754 593    | 94 164 |
| Kutná Hora        | 21 986 | 2 067 815 284    | 94 052 |
| Trutnov           | 51 258 | 4 812 830 672    | 93 894 |
| Kolín             | 14 208 | 1 313 998 348    | 92 482 |
| Žďár nad Sázavou  | 55 750 | 5 124 491 499    | 91 919 |
| Benešov           | 37 183 | 3 360 473 093    | 90 376 |
| Semily            | 24 886 | 2 228 213 742    | 89 536 |
| Klatovy           | 81 480 | 7 294 899 305    | 89 530 |
| Karviná           | 4 134  | 369 259 372      | 89 333 |
| Třebíč            | 38 102 | 3 369 902 877    | 88 444 |
| Brno-venkov       | 33 930 | 2 998 431 044    | 88 372 |
| Ostrava           | 2 154  | 198 550 302      | 92 182 |
| Jičín             | 18 714 | 1 643 645 105    | 87 828 |
| Písek             | 36 182 | 3 109 608 207    | 85 943 |
| Opava             | 29 430 | 2 523 810 115    | 85 755 |
| Domažlice         | 41 282 | 3 520 864 008    | 85 287 |
| Kladno            | 8 635  | 731 248 981      | 84 686 |
| Břeclav           | 17 752 | 1 436 392 374    | 80 913 |



# VÝNOSOVÉ OCENĚNÍ LESNÍCH POROSTŮ ČR

## PODLE OKRESŮ V ROCE 1999 (3)

(bez započtení lesů MO ČR a výměry holin)

| Okres               | Výměra | Výnosová hodnota | Průměr |
|---------------------|--------|------------------|--------|
|                     | ha     | Kč               | Kč/ha  |
| Strakonice          | 22 296 | 1 763 838 219    | 79 110 |
| Cheb                | 35 960 | 2 834 312 341    | 78 819 |
| Rakovník            | 34 546 | 2 700 332 007    | 78 167 |
| Rokycany            | 22 534 | 1 749 693 004    | 77 648 |
| Tachov              | 57 931 | 4 941 735 037    | 85 303 |
| Znojmo              | 33 695 | 2 604 172 052    | 77 286 |
| Pardubice           | 21 418 | 1 632 573 939    | 76 224 |
| Beroun              | 21 406 | 1 586 348 446    | 74 108 |
| Praha-západ         | 17 170 | 1 231 424 260    | 71 721 |
| Děčín               | 43 853 | 3 120 497 425    | 71 158 |
| Praha-východ        | 9 638  | 672 302 907      | 69 753 |
| Rychnov nad Kněžnou | 35 327 | 2 416 340 217    | 68 399 |
| Plzeň-jih           | 30 012 | 2 036 797 559    | 67 865 |
| Příbram             | 47 976 | 3 195 525 385    | 66 606 |
| Mělník              | 12 801 | 818 642 493      | 63 949 |

# VÝNOSOVÉ OCENĚNÍ LESNÍCH POROSTŮ ČR

## PODLE OKRESŮ V ROCE 1999 (4)

(bez započtení lesů MO ČR a výměry holin)

|                    |                  |                        |               |
|--------------------|------------------|------------------------|---------------|
| Česká Lípa         | 31 587           | 1 924 105 436          | 60 914        |
| Karlovy Vary       | 50 899           | 3 017 365 781          | 59 281        |
| Mladá Boleslav     | 22 805           | 1 331 818 033          | 58 400        |
| Litoměřice         | 15 779           | 906 935 846            | 57 477        |
| Liberec            | 35 900           | 2 019 718 876          | 56 260        |
| Ústí nad Labem     | 11 926           | 666 207 540            | 55 860        |
| Sokolov            | 36 975           | 1 973 496 115          | 53 374        |
| Louny              | 16 819           | 858 840 615            | 51 063        |
| Hl. m. Praha       | 4 576            | 230 824 348            | 50 441        |
| Plzeň-sever        | 50 130           | 2 443 667 015          | 48 746        |
| Teplice            | 16 015           | 742 349 859            | 46 354        |
| Plzeň-město        | 2 210            | 100 729 231            | 45 587        |
| Chomutov           | 31 848           | 1 170 068 048          | 36 739        |
| Jablonec nad Nisou | 21 263           | 775 675 887            | 36 479        |
| Most               | 14 548           | 472 642 605            | 32 488        |
|                    |                  |                        |               |
| <b>Celkem ČR</b>   | <b>2 421 736</b> | <b>217 593 813 027</b> | <b>89 850</b> |

## **Možné závěry** z výsledků oceňovacích výpočtů:

- pokud bude zjištěna  
**nízká výnosová hodnota lesních porostů**  $\Rightarrow$   
**očekávaný výnos z lesa bude nízký**
  - při **použití určitého procenta zúročení lesního kapitálu**  
můžeme pro konkrétní lesní majetek **odvodit i**  
**odpovídající roční čistý výnos z lesa**
- Pozn.: Z důvodu konzistentnosti hodnot musí být lesní kapitál oceněn výnosovým způsobem a nikoliv věcnou hodnotou*
- **potřeba prověřit tyto výsledky lesnickou praxí**

# 5. PRONÁJEM (PACHT) LESA

*Motto: Komplexnost nesmí být redukována.*

# **Pacht a pachtovní smlouva**

## Pacht

- dvoustranný **právní úkon**,
- je právním prostředkem pro **řešení střetu mezi majetkem a jeho obhospodařováním**, ale i
- prostředkem k **vyvážení** spíše dlouhodobých **zájmů** majitelů s převážně krátkodobými a střednědobými zájmy hospodářů (*pozn.: pachtýř chce maximalizovat výnos s minimálními vklady, a to co nejdříve*)

**Tento střet je možné minimalizovat pachtem lesnické firmě založené vlastníkem (obcí či městem) nebo fyzickou osobou, kde je společným zájmem maximální efekt pro vlastníka**

## Pacht lesa je

- věcí důvěry, kterou je třeba velmi dobře smluvně ošetřit

Jedná se o situaci, kdy se hodnota lesa (hodnota porostních zásob) tvořila po generace (po dobu 100 let a více) a nyní by ji měl sklízet někdo jiný než vlastník lesa?

Dřevo představuje drtivou část příjmů vlastníků lesa

## Způsob řešení problému:

- a) vyrovnáním zájmů mezi propachtovatelem a pachtýřem,
- b) zohledněním aspektů lesního hospodářství jako je dlouhodobost, přírodní závislost a přirozená (i trhem) podmíněná rizika

Ize zajistit **vložení vhodných ustanovení do pachtovní smlouvy**, které musí být schopny podpořit tuto důvěru, jako např.:

- vhodným právním zajištěním,
- kontrolními mechanismy,
- ustanoveními o vyrovnání rizik přijatelném pro obě strany.



## Smluvně je nutno ošetřit (zohlednit):

- biotické a abiotické vlivy
- prudké konjunkturální změny a cenové výkyvy na trzích s kulatinou a řezivem

co by „rušivý faktor“ pachtovního vztahu a takovou „nerovnost“ odstranit.

**Zabránit situaci**, aby se jeden z partnerů stal **poražený**, zatímco z toho druhého se stane **jediný vítěz obchodu**.

Vedle vlastního obhospodařování lesa hraje u pachtu lesa důležitou roli rovněž údržba lesních cest.

Důležitým krokem ke zlepšení použitelnosti  
pachtu lesa v praxi je

vypracování **vzorové smlouvy o pachtu lesa** a  
její poskytnutí široké veřejnosti (soukromým i  
komunálním vlastníkům lesa)

**Pacht** = hodně převratný stupeň podnikového outsourcingu

Podle zkušeností u nás, v Rakousku i Bavorsku (a to nejen nestátních lesů, ale i státních lesů) není tzv. totální outsourcing hospodaření pro žádné lesní hospodaření optimální (VOVESNÝ, JELÍNEK 2014).

# **Rizika propachtování lesa**

Při pachtu lesa existuje při nepoctivém přístupu pachtýře značné **riziko možného vzniku škod na lesním majetku** (KUPČÁK 2011)

- mohou se projevit až po řadě let, kdy již pachtovní vztah skončil
- zároveň existuje jen malá možnost zabránit případným škodám předem ze strany odborného lesního hospodáře.
- problém spočívá i ve včasném zjištění a prokázání vzniklých škod a uplatnění náhrady škody ve stanovených legislativních lhůtách (nebezpečí promlčení)

Pachtýř při zjištěném úmyslu s lesním majetkem není prakticky postižitelný, protože řadu negativních zásahů mu ani nelze bezprostředně dokázat.

## Dočasný pacht a jeho rizika

Nemotivuje pachtýře uvažovat a přistupovat k lesu jako skutečně odpovědný vlastník lesa mající na mysli trvale udržitelné hospodaření se snahou předat dalším generacím les, ne-li alespoň ve stejném, tak v lepším stavu

Minimální zájem pachtýře na tom, co se bude dít po skončení pachtu

Existuje objektivní riziko, že pachtýř nebude sám od sebe usilovat o udržení a zvyšování výnosovosti a fyzické i ekologické stability porostů na propachtovaném lesním majetku

Krátkodobý pohled na podnikání formou pachtu asi vždy převáží nad principem dlouhodobosti lesnického hospodaření.

- Obecně je pro výhradního vlastníka  
**propachtování lesa mimořádně rizikové**  
vzhledem k plošné rozlehlosti, provozní náročnosti a dlouhodobosti hospodaření v lesích
- Pachtovní smlouvu nelze považovat za  
dostatečně zajišťovací a trvalý právní akt, aby  
jej nebylo možné ze strany pachtýře ukončit  
po naplnění jeho záměrů

**Pacht** = jedna z hlavních **alternativ pro dlouhodobé obhospodařování lesa**, jemuž se věnují hospodáři s odbornými znalostmi

U **dlouhodobého lesnického hospodaření** není možné vycházet jenom z hospodářských výsledků třeba předchozího roku, který mohl být poznamenaný řadou odchylek, např.:

- řízeným poklesem těžby v důsledku nižších cen surového dříví na trhu) nebo
- za účelem vytváření rezerv s dopady na tvorbu nižších výnosů nebo
- vyššími náklady vynaloženými na zlepšení lesnické infrastruktury - opravu a údržba lesních cest,
- nákladnější pěstební opatření při vyšším podílu melioračních a zpevňujících dřevin při zalesňování, péči o kultury nebo v
- větším rozsahem výchovných těžeb apod.



## Jak eliminovat rizika propachtování lesa?

- a) dobře napsanou pachtovní smlouvou
- b) **propachtováním lesa vlastní společnosti**, kde je ve většině případů 100% vlastníkem město či obec

# **Stanovení výše pachtovného**

**Větší lesní majetky**, a to jak obecní, tak i soukromé, jsou dnes většinou spravovány formou společností, založených právě pro jejich správu, a to vlastníkem (obcí či soukromníkem) a **ovládaných ze 100 % zřizovatelem**

Tyto **obchodní společnosti** (s.r.o., a.s.)

- lesní porosty přímo nevlastní
- mají je pronajaty (propachtovány) od vlastníka lesa (města nebo obce) a **platí** za ně **nájem** (pachtovné)

Vytvoří-li tedy tato **obchodní společnost** v závěru roku **zisk**, je to již zisk po odečtení nájemného (pachtu) formou uznatelných nákladů

**PŘÍNOS LESA PRO VLASTNÍKA** (zisk obecních a soukromých lesů, výnos z lesa) nemůže představovat jen vykázaný zisk společnosti v účetní závěrce, ale musí to být

**ZISK** společnosti + předepsané **NÁJEMNÉ/PACHTOVNÉ**  
(případně s odvodem zisku)

**Stanovení pachtovného musí vždy předcházet:**

- 1) Zjištění dlouhodobé výnosovosti lesního majetku** (ročního čistého výnosu z lesa)
- 2) Diskuse** podložená odbornými argumenty
- 3) Dosažení kompromisu** mezi propachtovatelem a pachtýřem na základě velmi dobré informovanosti o skutečném stavu a možnostech (potřebách) lesa

# 6. KONTROLA HOSPODAŘENÍ NA LESNÍM MAJETKU

*Motto: Odpovědný vlastník hospodaří tak, že předává dalším generacím les ne-li alespoň ve stejném, tak v lepším stavu*

# **Hodnota lesních porostů a sledování vývoje hodnoty lesa**

- V našem dosavadním účetním informačním systému nebyla až do roku 2009 hodnota lesních porostů zahrnuta
- Chybí hodnoty k rozhodnému dni a roční změny v dlouhodobém majetku (zásoba dřeva na pni)
- **Hospodářská rozhodnutí jsou učiněna na základě naturálních informací** (produkce dřeva, plocha)

\*\*\*

V současném stavu lesnického účtování hospodářského výsledku zůstává opomenuto

- a) **působení pěstebních opatření na majetek**
- b) **zvyšování hodnoty zásob dřeva** (zvyšování objemu zásob nebo kvalitativní zlepšování zásob) nebo **znehodnocování zásob** systematickým nadměrným využíváním kvalitních a snadno prodejných sortimentů

a není ve vykazovaném výsledku zohledňováno.



- **Majetek** a jeho **změny** jsou základním prvkem finančního účetnictví. V lesních podnicích zůstává srovnání majetku neúplné
- Velikost zisku vykázaná ve finančním účetnictví je neúplná, nesprávná a při pohledu zvenčí zavádějící
- Je dotčeno skládání účtů vedením lesního podniku vůči majiteli a třetím osobám (např. vůči veřejnosti), a tím jsou **ohroženy i majitelovy zájmy**

- **Stávající ocenění aktiv** (základního jmění lesních podniků) v účetním systému v lesním hospodářství tak dosud nezobrazovalo věrně a pravdivě hodnoty, které jsou skutečně spravovány veřejnými podniky
- O hodnotu tohoto majetku **se zajímají** nejen vlastníci, banky, věřitelé, finanční správa apod., ale u státního a obecního vlastnictví lesa, také VEŘEJNOST
- O této hodnotě profesionálně či neprofesionálně pod vlivem řady dalších faktorů (politika, osobní či skupinové zájmy apod.) rozhodují její správci
- **KAŽDÝ OBČAN** má právo se zajímat, jak dobře či špatně se hospodaří, a **zda-li hodnota společně spravovaného majetku neklesá**

Pro vykázání skutečného hospodářského výsledku podnikového jednání k co možná nejpřesnějšímu obrazu celopodnikového stavu a jeho změn, je naléhavě potřebné ocenění porostních zásob

**VYŠŠÍ ZISK/úspěšnost lesního podniku**  
**NENÍ**  
**nutně výsledkem**  
**dobrého hospodářského vedení**  
**lesního majetku**

# Dnešní situace

- **Od 1. ledna 2009** byly novelizovány prováděcí účetní předpisy k zákonu o účetnictví
- Nařizují povinnost účetních jednotek vlastních lesní pozemky s lesními porosty, aby byly v účetnictví uvedeny též údaje o hodnotě lesních porostů (např. jako příloha účetní závěrky)

Jedná se o tyto vyhlášky:

- 1) **Vyhláška č. 469/2008 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- 2) **Vyhláška č. 471/2008 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- 3) **Vyhláška č. 472/2008 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující právní ustanovení ve všech vyhláškách jsou velmi podobná a zní takto:

*"Pokud účetní jednotka vlastní, má právo nebo příslušnost k hospodaření k **více než 10 ha** lesních pozemků s lesním porostem, uvede také tyto údaje:*

*a) celková výměra lesních pozemků s lesním porostem,*

*b) výše **ocenění lesních porostů** stanovená součinem výměry lesních pozemků s lesním porostem v m<sup>2</sup> a průměrné hodnoty zásoby surového dřeva **na m<sup>2</sup>**, která činí **57 Kč**.*

*Pokud účetní jednotka zjišťuje cenu lesního porostu také jiným způsobem než součinem lesních pozemků s lesním porostem a průměrné hodnoty zásoby surového dřeva, např. v souvislosti s podrobnějším členěním **podle skupiny dřeviny**, a takto zjištěná cena je významně rozdílná, uveďte také tuto cenu a informace o způsobu stanovení její výše a jejím účelu."*



Sledování **vývoje hodnoty lesa** může být jedním z  
podkladů pro:

- Hodnocení **kvality lesnického managementu** při správě veřejného lesního majetku,
- **Průběžnou kontrolu stavu lesního majetku** a vykázaných zisků/ztrát při pachtu lesa ve veřejném vlastnictví (státní lesy, lesy obcí apod.),
- **Plnění zpravodajské povinnosti** lesních majetků ve veřejném vlastnictví, tj. k informování veřejnosti o změně (poklesu, růstu) spravované hodnoty,
- **Hodnocení trvalé udržitelnosti** lesního hospodářství.

# Jak na to?

Posouzení úrovně hospodaření na lesním majetku, tzn. **zda-li se např. v obecním lese dobře hospodaří**, můžeme **využít**:

- a) **Aktuální data digitálního LHP** ve formátu XML popisující skutečný stav lesních porostů na lesním majetku (hospodářská kniha)
- b) **Speciální lesnický software** (např. program ZNALEC aj.)

**Budoucím kontrolním nástrojem hospodaření u lesních majetků ve veřejném vlastnictví, a tedy u městských a obecních lesů, je**

**bilancování hodnoty lesního majetku**

**na základě aplikace mezinárodního účetního standardu IFRS/IAS 41 – Zemědělství zabývajícího oceňováním biologické produkce (oceněním biologických aktiv = lesních porostů)**

Jedině tato **povinná bilance**, sestavovaná s odbornou svědomitostí, může podat **objektivní obraz o hospodářských výsledcích**

Musí však být ještě **dopracována** příslušná **bilanční a účetní metodika**

Kdo to udělá?

# **7. ZÁVĚR**

## Lesnicko-dřevařský sektor

- a) se může stát modelovým odvětvím založeným na využití obnovitelného zdroje s vysokou úrovní know-how
- b) může významně přispět k cílům zelené ekonomiky jako odvětví s nízkou produkcí uhlíku

Jeho pozice je do budoucna velmi nadějná.

Lesní hospodářství má **značný vývojový potenciál**, a proto zde také objektivně existují šance lesního hospodářství i na

- **dodatečné příjmy** (*např. příjmy z plateb za ekosystémové služby*)
- **další výhody** (*např. příspěvek lesa k dosažení energetické soběstačnosti obce, k rozvoji venkova vytvářením místních pracovních příležitostí a příjmů, jako jistá investice do budoucnosti, jejíž hodnota s časem poroste, neboť obecně platí, že pole či les je určitě jistější investicí než akcie*)

Rozhodujícími příjmy pro vlastníky lesů jsou ale stále **příjmy za dřevo**.

Značnou pozornost věnovat nejen produkční funkci lesa samotné, ale také všem dalším souvislostem, mezi které otázka výnosovosti lesa, hodnoty kapitálu a jeho rentability apod. určitě patří.

Je potřeba „oživit“ lesnickou ekonomiku



V lesním hospodářství existuje celá řada ekonomických problémů

V závěrech a doporučeních KR NLP II = požadavek na vybudování **ekonomického informačního systému (EIS)** v lesním hospodářství (možnost objektivního **mezipodnikového srovnání** a vytvoření určitého **standardu**)

\*\*\*

Řada aktivit v rukou vlastníků lesa již dnes (např. racionalizační opatření ke zvýšení výnosů, využití digitálních plánů a existující softwarové podpory pro zlepšení ekonomického rozhodování apod.)

Tento příspěvek byl zpracován s cílem, aby se stal  
**podkladem pro další věcnou diskusi**  
k danému tématu

**DĚKUJI ZA POZORNOST!**